

Advocatenpraktijk mr. E de Jonge B.V.

Aan de Voorzitter van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland
de Hoogedelgestrenghe heer drs. J.J.M. Polman

AANTEKENEN

Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Goes, 23 februari 2021

Inzake: Klacht inzake meldingen integriteit in het dossier Zanddijk Kruiningen – Yerseke

Hoogedelgestrenghe heer Polman,

Naar aanleiding van uw jaarverslag 2020 het volgende.

In het hoofdstuk “Integriteit en Rijkstaken” stelt u dat in september 2020 aan u een melding is gedaan over een vermeende integriteitsschending inzake het dossier Zanddijk waarop door u direct zou zijn gereageerd met een vooronderzoek.

Deze onjuistheid in uw jaarverslag vormt aanleiding terug te komen op aan u gedane mededelingen op 22 juni en 14 juli van 2020. Reden voor deze formele klacht.

Op 15 juni 2020 vond tussen 17.00 en 18.30 uur een gesprek plaats met Gedeputeerde Van der Maas, de heer Melaard en de heren J. Wiskerke en A.D. Rijk. Het onderwerp was het besluit van uw College de problematiek rondom de Zanddijk op te lossen door te kiezen voor de zogenaamde roze-zwartvariant waardoor zij rechtstreeks in hun belangen zouden worden getroffen.

Tijdens dat gesprek verklaarde Gedeputeerde Van der Maas niet op de hoogte te zijn van de inhoud van een eerder gesprek tussen de heren Wiskerke, Rijk en Gedeputeerde De Bat op 11 december 2019. De Gedeputeerde gaf aan dat kiezen voor tracé Rood, het poldertracé waaraan vrijwel alle betrokken partijen, ook overheden al sedert jaren voorstander van waren om zo de problematiek rondom de Zanddijk op te lossen, financieel onhaalbaar was. Bekend met het feit dat Gedeputeerde De Bat portefeuillehouder financiën is stelde de heer Wiskerke voor te onderzoeken het betrokken lokale bedrijfsleven te bewegen financieel bij te laten dragen.

---

correspondentieadres:
Grote Kade 24
4461 BE Goes

Bereikbaarheid:
T. 06-41712425

evertdejonge@planet.nl

Dit voorstel vloeide voort uit de wijze waarop binnen de sector, waarbinnen de heer Wiskerke al decennia actief is, vaker financieel een substantiële bijdrage werd en wordt geleverd aan de overheid om doelstellingen van de sector te realiseren.

Het feit dat op 15 juni 2020 bleek dat deze zeer relevante mededeling door Gedeputeerde De Bat niet met zijn collegelid gedeeld was vormde aanleiding om op 16 juni 2020 de directeur van de Provincie, de heer A.W. Smit, schriftelijk te verzoeken mee te delen of wellicht sprake kon zijn van een melding omtrent een persoonlijk belang in het dossier Zanddijk. Dit gebaseerd op het sterke vermoeden binnen de regio dat er volstrekt onverwacht, nu op louter financiële gronden, door de overheid een andere en voor bewoners uiterst ingrijpen tracé werd nagestreefd waarvan de financiële gevolgen tot op heden onbekend zijn. Een tracé waartegen bovendien ontzettend veel weerstand is gerezen.

Het vermoeden dat Gedeputeerde De Bat zich mengde in de keuze voor een ander tracé dan Rood werd bewaarheid omdat, ondanks het feit dat door mij in de brief geen naam werd genoemd, zowel de heer Wiskerke alsook de heer Rijk op 17 juni 2020 werden gebeld door Gedeputeerde De Bat. Zelfs de broer van Gedeputeerde De Bat, zaak doende en wonend in het gebied, gaf de heer Rijk te kennen dat mijn brief van 16 juni 2020 aan de heer Smit verre van op prijs werd gesteld en alle interventies gestaakt dienden te worden. Hoezo? In mijn brief was geen naam genoemd!

Naar aanleiding van deze telefoongesprekken waarvan de inhoud is opgenomen in bijgesloten verklaringen, heeft de heer Wiskerke, u welbekend, op 22 juni 2020 via uw secretariaat om een gesprek gevraagd over het dossier Zanddijk.

Hij zocht contact met u op grond van de met u bestaande persoonlijke relatie ontstaan begin 2014. Zo bezocht u samen op 2 oktober 2019 in de Verenigde Staten te weten in de staat Michigan “the Gordon Food Service Show”.

Omdat u op 22 juni 2020 via uw secretariaat liet weten niet te willen spreken heeft de heer Wiskerke, gebruikmakend van de telefoon van zijn echtgenote, op 22 juni 2020 om 19.11 uur naar uw gsm gebeld en heeft u, nadat in eerste instantie geen verbinding tot stand kwam, vrijwel direct naar dat toestel teruggebeld.

De heer Wiskerke heeft u telefonisch uitgebreid geïnformeerd over hetgeen speelde in het dossier Zanddijk met name rondom de rol die daarin gespeeld werd door gedeputeerde De Bat. Zijn directe familie, zijn broer en vader hebben bezittingen in het gebied en de problemen tussen die familie en een andere ondernemer in het gebied zijn wijd verspreid bekend. Een ondernemer die bij herhaling geconfronteerd werd met, in zijn ogen, uiterst merkwaardig overheidsoptreden, vanuit de Provincie, waar hij zich, overigens met succes, weliswaar tegen hoge juridische kosten, heeft weten te verweren.

Na ontvangst van uw reactie op mijn brief van 16 juni 2020 gedateerd 23 juni 2020 waarin werd aangegeven dat er inderdaad sprake was van een melding van een indirect belang, gedaan op 3 december 2019, verzocht ik u bij brief van 25 juni 2020 aan te geven wanneer dat belang was ontstaan en of de melder zoals is voorgeschreven en verwacht mag worden dat, de melder niet betrokken was geweest bij besluitvorming in het onderhavige dossier.

Omdat antwoord op mijn brief van 16 juni 2020 uitbleef heb ik op 13 juli 2020 omstreeks 12.45 uur telefonisch contact met u opgenomen.

Ik deed dit om een vertrouwelijk onderhoud met u te hebben op grond van de telefoongesprekken gevoerd door Gedeputeerde De Bat met de heren Rijk en Wiskerke.

U liet weten dat ik zou worden teruggebeld hetgeen op 14 juli 2020 rond 11.00 inderdaad gebeurde. Uw secretaresse vroeg of ik diezelfde middag om 15.00 uur bij u kon langskomen.

Het gesprek vond plaats naar aanleiding van mijn brief aan de heer Smit van 16 juni 2020, uw antwoord daarop van 23 juni 2020 en mijn reactie aan u van 25 juni 2020. Nogmaals, in geen van mijn brieven is de naam van Gedeputeerde De Bat genoemd.

Zonder daarover vooraf te zijn geïnformeerd waren bij dit onderhoud met u op 14 juli 2020 aanwezig Gedeputeerde De Bat en de heer Smit die achter zijn laptop gezeten aantekeningen maakte. U verklaarde de aanwezigheid van Gedeputeerde De Bat omdat de melding van 3 december 2019 door hem was gedaan. U liet weten dat Gedeputeerde De Bat had gemeld dat een ver familielid, met wie hij nauwelijks contact onderhield, belangen in het gebied had en heeft.

Tot zeker driemaal toe heb ik u voorgehouden dat ook zeer naaste familie van het genoemde lid van uw college belangen heeft in het gebied, te weten zijn broer. Bovendien wees ik u op de beschikbare openbare bronnen als Kadaster en Kamer van Koophandel. U benadrukte dat het besluit voor het tracé Roze-Zwart volstrekt democratisch tot stand was gekomen. Frappant omdat door mij die keuze niet aan de orde is gesteld en ik mij richtte op de invloed die zou kunnen uitgaan van de betrokkenheid en familiale belangen in het gebied van een lid van Gedeputeerde Staten. Een zaak die direct raakt aan de integriteit die u behoort te waarborgen.

Deze relatie met het ver familielid als ook door u in ons gesprek gemeld, een aantoonbare onvolledigheid, vormde echter in uw ogen alsook in die van uw College, geen beletsel om als Gedeputeerde actief betrokken te blijven bij dit dossier en de democratische besluitvorming. Dit terwijl Gedeputeerde De Bat, portefeuillehouder financiën, keer op keer aangaf dat geld het probleem was. Of het Rijk wilde niet bijdragen en ook bijvoorbeeld ProRail niet.

Toen ik op 14 september 2020 kennis nam van de eerst op dat moment gepubliceerde besluitenlijst van het Presidium van 15 juli 2020, daags na ons gesprek en dus ook mijn melding, waarin onder punt 3 is opgenomen uw mededeling dat een collegelid een verre familiërelatie heeft in het oriëntatiegebied maar deze relatie geen beletsel vormde om deel te nemen aan de beraadslaging en de besluitvorming. U hebt dus willens en wetens nagelaten ons gesprek en mijn mededelingen te melden aan het presidium.

U zult begrijpen dat zoals u stelt in uw jaarverslag eerst een voorlopig onderzoek te zijn gestart in september 2020 verbazing wekt. Het feit dat u op 18 september 2020 tegenover leden van Provinciale Staten, die u eveneens mondeling uitgebreid op de hoogte stelden van al hetgeen zowel de heer Wiskerke als ondergetekende u op 22 juni en 14 juli 2020 hebben meegedeeld over de onjuistheid en in ieder geval onvolledigheid van de melding, verklaart dat u voor 18 september 2020 niets ter ore was gekomen, doet het ergste vermoeden.

Ook hetgeen u in de openbare vergadering op 28 september 2020 van Provinciale Staten nadrukkelijk aangeeft dat ik, in tegenstelling tot hetgeen ik bij brief aan u van 22 september 2020 bevestig, alleen maar zou hebben gevraagd of u wel zeker wist dat het om een verre neef van Gedeputeerde De Bat, bevestigt mijn indruk dat in casu door u niet gehandeld is zoals op grond van uw wettelijke taak mag worden verwacht.

Uw mededeling ten aanzien van de verre familierelatie als opgenomen in de Besluitenlijst Presidium van 15 juli 2020 onder punt 3, waarmee nauwelijks contact werd onderhouden is onjuist. Het feit dat ik u op 14 juli 2020, zou hebben gevraagd of u dat wel zeker wist, wat ik overigens met klem ontken, had voor u op zich al aanleiding behoren te vormen tot een onderzoek naar de juistheid en ook volledigheid van de melding.

De stelling als door u geponoerd als zou van ons gesprek op 14 juli 2020 geen verslag zijn gemaakt, terwijl de heer Smit voor mij duidelijk waarneembaar op zijn laptop zat te typen, draagt daar sterk aan bij. Ook het verzoek dat ik aan de heer Smit richtte om een afschrift te vertrekken op grond van de wettelijke exhibitieplicht werd via de provincie advocaat afgewezen met als motivering dat er geen verslag bestond en ook geen aantekeningen.

Daarnaast hebt u nooit schriftelijk gereageerd op mijn brief van 22 september, voorzien van de openbare bewijsstukken van hetgeen ik u eerder op 14 juli 2020 meldde, hetgeen wellicht valt te verklaren uit de onschendbaarheid die ook u geniet voor uitlatingen gedaan tijdens openbare vergaderingen als gehouden op 28 september 2020.

Deze gehele gang van zaken rondom de besluitvorming binnen uw college van Gedeputeerde Staten betreffende de Zanddijk, meer in het bijzonder de wijze waarop door u is omgegaan met de meldingen omtrent mogelijke integriteitsschendingen en belangenverstremgeling, versterken de reeds lang bestaande ernstige twijfel in de regio. Zeker omtrent de wijze waarop die keuze tot stand kwam en binnen welke besluitvorming doelmatigheid van de tracé-keuze kennelijk geen argument meer is geweest.

Een gevoel dat versterkt is door de volstrekte ondoorzichtigheid ten aanzien van de kosten bijdragen van overige betrokken overheden. Daarbij springt in het oog dat volledig voorbij wordt gaan aan de reeds nu al bestaande onveilige situatie ter hoogte van de A-58 en de Vlaketunnel.

In het licht van uw wettelijke taak toe te zien op het bewaken van de integriteit binnen alle fora van het openbaar bestuur in onze provincie en door u in de media gedane uitspraken, waarvan een aantal hierbij gaan, is het opportuun deze brief met bijlagen te richten aan uw college alsook door te leiden naar Provinciale Staten en de relevante landelijke bestuursorganen met het verzoek deze brief te behandelen als een klacht over uw handelen.

Ik vertrouw erop dat u hiervoor alle begrip zult hebben met name gelet op uw uitlatingen gedaan tijdens de uitzending van " Buitenhof " op 16 februari 2020 hetgeen ook voor mij de directe aanleiding vormde om met u op 14 juli 2020 in gesprek te gaan.

Met hoogachting,

Evert de Jonge

Lijst van bijlagen

1. Brief E. de Jonge van 16 juni 2020 aan A.W. Smit
2. Mailbericht J. Wiskerke aan secretariaat CdK van 22 juni 2020
3. Brief CdK van 23 juni 2020 aan E. de Jonge
4. Brief E. de Jonge van 25 juni 2020 aan CdK
5. Brief A.W. Smit van 13 juli 2020 aan E. de Jonge
6. Besluitenlijst Presidium van 15 juli 2020, openbaar geworden op 14 september 2020
7. Brief E. de Jonge aan CdK van 22 september 2020 met daarbij de verklaringen van A.D. Rijk, J. Wiskerke en gegevens Kadaster en Kamer van Koophandel Maatschap De Bat, vader en broer Gedeputeerde De Bat
8. Brief CdK aan Provinciale Staten van 24 september 2020
9. Brief A.W. Smit van 25 september aan E. de Jonge
10. Brief E. de Jonge van 6 oktober 2020 aan Statengriffier
11. Brief van Statengriffier van 13 oktober 2020
12. Brief E. de Jonge aan A.W. Smit van 10 november 2020
13. Hoofdstuk Integriteit en Rijkstaken uit jaarverslag over 2020 van CdK
14. Gedragscode politieke ambtsdragers Provincie Zeeland 2015
15. Gedragscode ambtelijke integriteit Provincie Zeeland 2016
16. Publicatie Omroep Zeeland van 8 juli 2015 “ Gedeputeerden hebben geen fout verleden”
17. Publicatie Omroep Zeeland van 14 november 2017 “ Polman: Burgemeesters moeten Zorgen voor betrouwbare overheid”
18. Publicatie Provinciale Zeeuwse Courant van 14 november 2017 “ Polman waarschuwt Burgemeesters voor ondermijning”
19. Publicatie Omroep Zeeland van 6 maart 2018 “ Polman: Vriendjespolitiek ligt op de loer In Zeeland”
20. Publicatie Provinciale Zeeuwse Courant van 20 maart 2018 “ Polman: Screening voor Alle Zeeuwse wethouders”

Bijlage 1

Advocatenpraktijk mr. E de Jonge B.V.

Aan de Secretaris van de Provincie Zeeland
de Edelachtbare heer A.W. Smit

AANTEKENEN

Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Goes, 16 juni 2020

Inzake: Zandweg Kruiningen – Yerseke

Edelachtbare heer,

Ondergetekende behartigt de belangen van de familie Wiskerke wonende aan de Kamperweg 2 Kruiningen in verband met het besluit van Gedeputeerde Staten om te kiezen voor de zogenaamde roze-zwart variant waardoor zij rechtstreeks in hun belangen dreigen te worden getroffen indien ook Provinciale Staten van Zeeland hiertoe zouden besluiten.

Onderzoek mijnerzijds gedurende de voorbije periode nopen mij u te verzoeken mee te delen of bij u in het kader van de Gedragscode politieke ambtsdragers provincie Zeeland 2015, in werking getreden op 13 oktober 2015, door een lid van Gedeputeerde Staten dan wel Provinciale Staten melding is gemaakt van een mogelijk direct dan wel indirect al dan niet tegenstrijdig belang bij het in margine genoemde dossier.

Graag verneem ik binnen een week na dagtekening dezès, uiteraard zonder namen te noemen, of bij u een dergelijke melding is gedaan en zo ja wanneer die melding u heeft bereikt.

U bij voorbaat dankend en onder voorbehoud van alle rechten,

Met hoogachting,

Evert de Jonge

---

correspondentieadres:
Grote Kade 24
4461 BE Goes

Bereikbaarheid:
T. 06-41712425

evertdejonge@planet.nl

Bijlage 2

Van: Jaap Wiskerke

Verzonden: maandag 22 juni 2020 17:10

Aan: Chayenne Wiskerke <Chayenne@wiskerke-onions.nl>

Onderwerp: FW: Aanvraag gesprek met Dhr. Polman

Gelijk gebeld door de provincie

Polman wil niet praten

Bel hem zo na het eten

Van: Jaap Wiskerke

Verzonden: maandag 22 juni 2020 10:31

Aan: ejm.frissen@zeeland.nl

Onderwerp: Aanvraag gesprek met Dhr. Polman

Goedemorgen Desiree,

Is er in de agenda van de commissaris van de Koning mogelijkwijs een gaatje voor een kort gesprek met mijzelf?

Het onderwerp is: Ontsluiting bedrijventerrein en Zanddijk Yerseke.

Bedankt alvast,

Met vriendelijke groeten,

Jacob Wiskerke **Wiskerke Onions B.V.**

Stationsweg 8 - P.O. Box 8 4416 ZG Kruiningen - Holland Tel: 31(0)

113-382210 Fax: 31(0) 113-381223

E-mail: jwk@wiskerke-onions.nl www.wiskerke-onions.nl

Bijlage 3

Gedeputeerde Staten

Advocatenpraktijk mr. E. de Jonge B.V.
T.a.v. mr. E. de Jonge
Grote Kade 24
4461 BE GOES

onderwerp
Zanddijk Kruidingen - Yerseke

kenmerk
20019297

behandeld door
mr. P.R.A. Katsburg MPM
provinciesadvocaat
+31 118 631007

verzonden

25 JUNI 2020

Middelburg, 23 juni 2020

Geachte heer De Jonge,

In reactie op uw brief van 16 juni 2020 kunnen wij u melden dat er één melding is gedaan waarbij sprake is van een indirect belang in voormeld dossier. De melding is van vorig jaar, 3 december 2019.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlage 4

Advocatenpraktijk mr. E de Jonge B.V.

Aan de Voorzitter van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland
de Hoogedelgestrenghe heer drs. J.J.M. Polman

AANTEKENEN

Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Goes, 25 juni 2020

Inzake: Zanddijk Kruiningen – Yerseke

Hoogedelgestrenghe heer Polman,

Naar aanleiding van en met dank voor uw brief van 23 juni 2020 het volgende.

Valt te duiden wanneer de betrokken melder het indirect belang bij het dossier gekregen heeft?

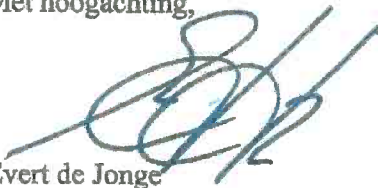
Verder dient de vraag zich aan of de betrokken melder in een eerder stadium direct dan wel indirect betrokken is geweest bij de afstemming over de te nemen besluiten in dit dossier met gemeentelijke dan wel provinciale instanties? Daaronder begrepen de uit te voeren onderzoeken of rapportages om besluiten op te kunnen baseren.

Naast het antwoord op het vorenstaande verneem ik graag van u of de betrokken melder zich onthouden heeft, zoals zou mogen verwacht omdat de melding van mogelijke belangverstrengeling uiteraard vertrouwelijk is, van ieder direct of indirect overleg dan wel stemming binnen uw gremium.

Graag verneem ik binnen een week na dagtekening dezes uiteraard wederom zonder namen te noemen.

U bij voorbaat dankend en onder voorbehoud van alle rechten,

Met hoogachting,

Evert de Jonge

---

correspondentieadres:
Grote Kade 24
4461 BE Goes

Bereikbaarheid:
T. 06-41712425

evertdejonge@planet.nl

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder onze beroepsaansprakelijkheid wordt uitbetaald.
Op alle opdrachten die door ons kantoor worden aanvaard zijn de algemene voorwaarden van toepassing.

Bijlage 5

Advocatenkantoor mr. E. de Jonge B.V.
T.a.v. mr. E. de Jonge
Grote Kade 24
4461 BE GOES

onderwerp
Zanddijk

kenmerk
20021808

behandeld door
mr. P.R.A. Katsburg MPM
provincieadvocaat
+31 118 631007

verzonden

13 JULI 2020

Middelburg, 13 juli 2020

Geachte heer De Jonge,

In antwoord op uw brief kunnen wij u berichten dat het indirect belang van meet af aan aanwezig is geweest in onderhavig dossier, maar dat de melding geen invloed heeft gehad en zal hebben en evenmin zal kunnen hebben op de besluitvorming in dit dossier mede omdat de melder niet de eerstverantwoordelijk gedeputeerde is en geen lid is van Provinciale Staten.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,
namens dezen,

A.W. Smit,
Secretaris-algemeen directeur

Bijlage 6

Besluitenlijst Presidium

Datum 15 juli 2020
Tijd 19.05 – 20.00 uur
Locatie Videoconferentie via GoToMeeting
Voorzitter J.M.M. Polman
Nummer 20023035

Aanwezig zijn de leden:	M.A. van 't Westeinde (vervangt J.L. Kool-Blokland)	CDA
	J.H. Verburg	ChristenUnie
	F.C. Walravens	FVD
	G.W.A. Temmink	GroenLinks
	R.L. Brunke	PPZ
	E.E.P.M. Heerschop (vervangt C.J. van der Vliet-Hart)	PvdA
	T.A.O. Janssens	PvdD
	V.L. Bosch	PVV-Bosch
	F. Babijn	PvZ
	J.J. van Burg	SGP
	G. van Unen	SP (vanaf 19.45 uur)
	C.W. Bierens	VVD
	W. Willemse	50PLUS
	H.J. van Geesbergen	Piv. voorzitter PS
Tevens zijn aanwezig:	F.J. van Houwelingen	Statengriffier
Afwezig	M.E. Trimpe	Statengriffie
	J.L. Kool-Blokland	CDA
	A.G.M. Veraart	D66
	C.J. van der Vliet-Hart	PvdA
	P. van Dijk	PVV-Van Dijk

1 **Opening**

Bericht van verhindering van mevrouw Kool-Blokland en mevrouw Van der Vliet-Hart.

2 **Vaststellen agenda**

Conclusie: de agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3 **Mededelingen**

Mededeling van de voorzitter over vraag van advocaat naar belanghebbenden in college bij project Zanddijk Yerseke. Er is een verre familierelatie van een collegelid met een van de bewoners in het oriëntatiegebied voor het project. Gezien de beperkte relatie heeft het college geconcludeerd dat dit geen beletsel is voor het betreffende collegelid om mede te beraadslagen en besluiten.

4 **Vaststellen besluitenlijst van 29 juni 2020**

Conclusie: de besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van:

De heer Walravens benadrukt het spijtig te vinden dat het niet mogelijk is om via Outlook vergaderinformatie te ontvangen.

5 **Evaluatie vergadering Studio A58 en vervolg vergaderen PS in 2020**

De voorzitter en de Statengriffier lichten de positieve uitslag van de evaluatie en het daarop volgende voorstel toe. Omdat data voor beschikbare ruimte en geluidstechniek snel vollopen, is het nu nodig om een besluit te nemen en in aansluiting hierop reserveringen te doen en opdrachten te verstrekken voor de PS vergaderingen in de tweede helft van het jaar. Voor één van de data kan als alternatieve ruimte de Lasloods in Vlissingen worden gebruikt, omdat Studio A58 op 12 en 13 november niet beschikbaar is.

Vanuit het Presidium wordt aangegeven dat het advies een helder voorstel bevat. PS heeft in A58 positieve ervaringen opgedaan en maakt hier graag weer gebruik van. Men doet nog enkele suggesties die kunnen worden meegenomen bij het organiseren van de volgende PS vergadering.

Wens is om na te gaan of het mogelijk is om in een (dubbele) U-opstelling te vergaderen, zonder dat de looproutes in het gedrang komen. Ook aandacht schenken aan tussentijdse zekering van de bekabeling en kijken of het mogelijk is tafels tussen te plaatsen voor een groter werkblad alsmede grotere tafels en tafeltjes voor fractiemedewerkers in de foyer. De kosten van extern vergaderen zijn voornamelijk terug te voeren op de inhuur van de voor de wettelijke verplichte livestreaming en videotulen benodigde geluid- en videotechniek, die in de Statenzaal van het Provinciehuis is ingebouwd en door eigen personeel wordt bediend. De suggestie wordt gedaan om nader te onderhandelen met leveranciers ten behoeve van een korting. Ook kan worden nagegaan of direct voor of na Statenvergaderingen de inrichting van de foyer kan worden benut voor bijeenkomsten door of namens het college, zodat er meer kostendragers zijn.

Conclusie: het Presidium besluit akkoord te gaan met het behandeladvies en stemt in overgrote meerderheid in met het advies om Studio A58 in Middelburg en éénmalig de Lasloods in Vlissingen als vergaderlocatie aan te wijzen voor de vergaderingen van Provinciale Staten in 2020, zodat de locatie en de leverancier van de techniek voor de resterende PS-vergaderingen in 2020 reeds kunnen worden gereserveerd en van opdracht kunnen worden voorzien. De heer Babijn heeft een voorkeur voor digitaal vergaderen, maar legt zich bij het besluit van de meerderheid neer.

6 **Brief GS van 7 juli 2020 met programma van eisen voor een structurele, fysieke vergaderlocatie voor PS - 20020705**

Conclusie: het Presidium besluit – in aansluiting op de besluitenlijst van de vorige vergadering en het behandeladvies van de klankbordgroep vergaderfaciliteiten in te stemmen met:

- het programma van eisen voor een structurele fysieke vergaderlocatie voor PS op de langere termijn;
- de klankbordgroep te betrekken bij de verdere uitwerking van deze structurele oplossing.

Doel is dat de verkenning nog dit jaar tot een te agenderen voorstel leidt. Daarnaast wordt gekeken of er mogelijkheid is tot medegebruik van de vergaderlocatie uit oogpunt van kostenefficiëntie. Ook wordt nagegaan of er vergoedingsregelingen zijn voor de te maken kosten die voortvloeien uit naleving van de coronarichtlijnen. Wanneer blijkt dat concessies

aan het programma van eisen gedaan moeten worden, wordt dit eerst aan het Presidium voorgelegd.

7

Rondvraag en sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 20.00 uur.

Bijlage 7

Advocatenpraktijk mr. E de Jonge B.V.

Aan de Voorzitter van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland
de Hoogedelgestrenge heer drs. J.J.M. Polman

AANTEKENEN

Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Goes, 22 september 2020

Inzake: Zanddijk Kruiningen – Yerseke

Hoogedelgestrenge heer Polman,

Met verwijzing naar ons gesprek op 14 juli 2020 vraag ik uw aandacht nog voor het volgende.

Het gesprek vond plaats naar aanleiding van mijn brief aan de heer Smit van 16 juni 2020, uw antwoord daarop van 23 juni 2020 en mijn reactie aan u van 25 juni 2020.

In geen van deze brieven is door mij de naam genoemd van Gedeputeerde De Bat.

U verklaarde de aanwezigheid van Gedeputeerde De Bat bij ons gesprek, waarbij ook de heer Smit aanwezig was, dat de melding van een belang als door mij aangegeven bij het project Zanddijk, gedaan was door Gedeputeerde De Bat, die een ver familielid in het gebied heeft.

Deze relatie vormde echter geen beletsel in de ogen van uw College om als gedeputeerde actief betrokken te blijven bij dit dossier en de besluitvorming.

Tot zeker driemaal toe heb ik u voorgehouden dat ook zeer naaste familie van het genoemde lid van uw college belangen heeft in het gebied, te weten zijn broer.

Mijn concrete vraag aan u is wat is er verder met mijn mededeling gedaan.

Verwacht zou mogen worden dat de melding en ook mijn mededeling dat deze melding in ieder geval onvolledig is geweest een nader onderzoek is gestart.

Graag verneem ik of dat ook is gebeurd.

Zo dat niet het geval mocht zijn, hetgeen ik uiterst onwaarschijnlijk acht gelet ook op uw wettelijke taak als bewaker van de integriteit bij zowel provinciaal als lokaal bestuur, wijs ik op de beschikbare openbare informatie in het kadaster. Daarin staat de broer als grondeigenaar, maar ook de vader en een andere broer als werkzaam in een landbouwbedrijf, te boek. Waarom is dit niet gemeld?

---

correspondentieadres:
Grote Kade 24
4461 BE Goes

Bereikbaarheid:
T. 06-41712425

evertdejonge@planet.nl

Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder onze beroepsaansprakelijkheid wordt uitbetaald.
Op alle opdrachten die door ons kantoor worden aanvaard zijn de algemene voorwaarden van toepassing.

Niet alleen uit officiële bronnen blijkt de relatie maar ook bijvoorbeeld uit een televisie-uitzending van Omroep Zeeland van 27 maart 2019. Deze uitzending is te vinden op de site van deze omroep onder "Wat is toch de X-factor van Jo-Annes De Bat".

In het licht van alle reeds lange tijd beschikbare, objectieve, informatie, is de vraag gerechtvaardigd, zeker in het licht van de consequente mededeling van Gedeputeerde De Bat dat geld het probleem was om niet voor tracé rood te kiezen, of het besluit Roze-Zwart voldoet aan de eisen die aan een dergelijk besluit gesteld mogen en dienen te worden. Zeker waar de Provincie zelf vanaf 2009 het poldertracé als meest geschikt betiteld.

Gelet om alle hiervoor geschetste feiten zou ik graag, naast antwoord op hiervoor gestelde vragen, een afschrift ontvangen van de integriteitsverklaring van uw College en een bevestiging dat alle leden die hebben ondertekend.

Voor uw informatie gaan hierbij afschriften van de navolgende stukken:

- Uittreksel Kamer van Koophandel
- Uittreksel Kadaster
- Kaart met gronden van de broer en ook de verre neef
- Verklaring A. Rijk
- Verklaring J. Wiskerke

Met dank en in afwachting van uw bericht, graag voor 1 oktober aanstaande verblijf ik.

Met hoogachting,

Evert de Jonge

Inzien uittreksel - Maatschap L. en L. de Bat (20157894)

Kamer van Koophandel, 22 september 2020 - 14:02

KvK-nummer 20157894

Samenwerkingsverband

RSIN	008199462
Rechtsvorm	Maatschap
Naam	Maatschap L. de Bat en L. de Bat
Datum oprichting	01-01-2007
Duur	Onbepaald

Onderneming

Handelsnaam	Maatschap L. en L. de Bat
Startdatum onderneming	01-01-2007
Activiteiten	SBI-code: 01131 - Teelt van groenten in de volle grond SBI-code: 01241 - Teelt van appels en peren SBI-code: 01422 - Overige vleesveehouderij en zoogkoeienbedrijven
Werkzame personen	2

Vestiging

Vestigingsnummer	<u>000006181309</u>
Handelsnaam	Maatschap L. en L. de Bat
Bezoekadres	2e Vlietweg 18 A, 4415AG Oostdijk
Postadres	Nieuwlandse Binnendijk 9, 4415RX Oostdijk
Telefoonnummers	0113268237 0615002954
E-mailadres	J.van.burg2@kpnplanet.nl
Datum vestiging	01-01-2007
Activiteiten	SBI-code: 01131 - Teelt van groenten in de volle grond SBI-code: 01241 - Teelt van appels en peren SBI-code: 01422 - Overige vleesveehouderij en zoogkoeienbedrijven Teelt van aardappels, suikerbieten en overige wortel- en knolgewassen. Teelt van appels, peren, pruimen, kersen en andere pit- en steenvruchten. Fokken en houden van rundvee (geen melkvee).
Werkzame personen	2

Maten

Naam	de Bat, Laurens
Geboortedatum	07-08-1981
Adres	Nieuwlandse Binnendijk 9, 4415RX Oostdijk
Datum in functie	01-01-2007
Bevoegdheid	Beperkt bevoegd. Raadpleeg opgave voor de beperkende bepalingen.
Aanvang (huidige) bevoegdheid	01-01-2016
Naam	de Bat, Laurens
Geboortedatum	04-01-1955

Adres	2e Vlietweg 18 A, 4415AG Oostdijk
Datum in functie	01-01-2007
Bevoegdheid	Beperkt bevoegd. Raadpleeg opgave voor de beperkende bepalingen.
Aanvang (huidige) bevoegdheid	01-01-2016
Naam	de Bat - van Burg, Janna Boudewijna Jeannette
Geboortedatum	01-05-1984
Adres	Nieuwlandse Binnendijk 9, 4415RX Oostdijk
Datum in functie	01-01-2016 (datum registratie: 22-12-2016)
Bevoegdheid	Beperkt bevoegd. Raadpleeg opgave voor de beperkende bepalingen.
Naam	de Bat, Maarten Marinus Jan
Geboortedatum	14-02-1995
Adres	2e Vlietweg 18 A, 4415AG Oostdijk
Datum in functie	01-01-2016 (datum registratie: 22-12-2016)
Bevoegdheid	Beperkt bevoegd. Raadpleeg opgave voor de beperkende bepalingen.

Gegevens zijn vervaardigd op 22-09-2020 om 14.02 uur.

DEPOT
Kruiningen N 1082

LAATSTE BIJWERKING
EDJ

GELEVERD OP
22-09-2020 - 14:13

PRODUCTIEGROEPNUMMER
S11075053268

VOLLEDIGE GEGENSTANDSNUMMER
21-09-2020 - 14:59

VOLLEDIGE BIJWERKING
21-09-2020 - 14:59

BLAD
1 van 1

Eigendomsinformatie

ALGEMEEN

Kadastrale aanduiding Kruiningen N 1082

Kadastrale objectidentificatie : 002110108270000

Kadastrale grootte 11.720 m²

Grens en grootte Vastgesteld

Coördinaten 62493 - 385615

Omschrijving Terrein (grasland)

Ontstaan uit Kruiningen N 814

AANTEKENINGEN

Publiekrechtelijke beperking Er zijn geen beperkingen bekend in de Basisregistratie Kadaster.
Basisregistratie Kadaster

RECHTEN

1 Eigendom (recht van)

Afkomstig uit stuk Hyp4 59871/14

Ingeschreven op 02-05-2011 om 09:34

Aanvullend stuk Hyp4 62049/25

Ingeschreven op 10-10-2012 om 10:06

Is aanvulling op Hyp4 59871/14

Naam gerechtigde De heer Laurens de Bat

Adres Nieuwlandse Binnendijk 9

4415 RX OOSTDIJK

Geboren 07-08-1981

te GOES

Persoonsgegevens zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen

Burgerlijke staat Gehuwd (ten tijde van verkrijging)

Betrokken persoon Mevrouw Janna Boudewijna Jeannette van Burg (ten tijde van verkrijging)

Persoonsgegevens zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen

PERCEEL
Kruijningen N 600

LAAT REFERENTIE
EDJ

GELEVERD OP
22-09-2020 - 14:13

PRODUCTIENUMMER
S11075053360

VOLLENDING GEMIS INLEIDING TPA
21-09-2020 - 14:59

VOLLENDING BUSHAKKERIJ TPA
21-09-2020 - 14:59

BLAD
1 van 1

Eigendomsinformatie

ALGEMEEN

Kadastrale aanduiding	Kruijningen N 600
	<small>Kadastrale objectidentificatie : 002110060070000</small>
Kadastrale grootte	14.580 m ²
Grens en grootte	Vastgesteld
Coördinaten	62739 - 384607
Omschrijving	Terrein (akkerbouw)
Koopsom	€ 1.180.000
	Koopjaar 2007
	<small>Met meer omroepend goad verkregen</small>

AANTEKENINGEN

Publiekrechtelijke beperking Er zijn geen beperkingen bekend in de Basisregistratie Kadaster.
Basisregistratie Kadaster

RECHTEN

	1 Eigendom (recht van)	
Afkomstig uit stuk	Hyp4 52448/117	Ingeschreven op 13-06-2007 om 13:56
Naam gerechtigde	De heer Laurens de Bat	
Adres	Nieuwlandse Binnendijk 9 4415 RX OOSTDIJK	
Geboren	07-08-1981	te GOES
	<small>Persoonsgegevens zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen</small>	
Burgerlijke staat	Gehuwd (ten tijde van verkrijging)	
Betrokken persoon	Mevrouw Janna Boudewijna Jeannette van Burg (ten tijde van verkrijging)	
	<small>Persoonsgegevens zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen</small>	

Eigendomsinformatie

ALGEMEEN

Kadastrale aanduiding	Kruiningen N 601	
	<small>Kadastrale objectidentificatie : 002110060170000</small>	
Kadastrale grootte	14.590 m ²	
Grens en grootte	Vastgesteld	
Coördinaten	62792 - 384599	
Omschrijving	Terrein (akkerbouw)	
Koopsom	€ 1.180.000	Koopjaar 2007
	<small>Met meer onroerend goed verkregen</small>	

AANTEKENINGEN

Publiekrechtelijke beperking	Er zijn geen beperkingen bekend in de Basisregistratie Kadaster.
Basisregistratie Kadaster	

RECHTEN

1 Eigendom (recht van)		
Afkomstig uit stuk	Hyp4 52448/117	Ingeschreven op 13-06-2007 om 13:56
Naam gerechtigde	De heer Laurens de Bat	
Adres	Nieuwlandse Binnendijk 9 4415 RX OOSTDIJK	
Geboren	07-08-1981	te GOES
	<small>Persoonsgegevens zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen</small>	
Burgerlijke staat	Gehuwd (ten tijde van verkrijging)	
Betrokken persoon	Mevrouw Janna Boudewijna Jeannette van Burg (ten tijde van verkrijging)	
	<small>Persoonsgegevens zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen</small>	

KRUIJNEN
Kruijningen N 983
MVA Aankomst op
EDJ
GEBREK OP
22-09-2020 - 14:14
PRODUCTIEORDERNUMMER
S11075053418
VOLLEDIG GESCHRAUWERD IM
21-09-2020 - 14:59
VOLLEDIG BIJGEHEFT IM
21-09-2020 - 14:59
BLAD
1 van 2

Eigendomsinformatie ⓘ

ALGEMEEN

Kadastrale aanduiding	Kruijningen N 983	
	<small>Kadastrale objectidentificatie : 002110098370000</small>	
Kadastrale grootte	17,340 m ²	
Grens en grootte	Vastgesteld	
Coördinaten	62878 - 384609	
Omschrijving	Terrein (akkerbouw)	
Koopsom	€ 1.180.000	Koopjaar 2007
	<small>Met meer onroerend goed verkregen</small>	
Ontstaan uit	Kruijningen N 454	

AAANTEKENINGEN

Publiekrechtelijke beperking Er zijn geen beperkingen bekend in de Basisregistratie Kadaster.
Basisregistratie Kadaster

RECHTEN

1 Eigendom belast met Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht (zie 1.1) en Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel (zie 1.2)		
Soort recht	Eigendom (recht van)	
Afkomstig uit stuk	Hyp4 52448/117	Ingeschreven op 13-06-2007 om 13:56
Naam gerechtigde	De heer Laurens de Bat	
Adres	Nieuwlandse Binnendijk 9 4415 RX OOSTDIJK	
Geboren	07-08-1981	te GOES
	<small>Persoonsgegevens zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen</small>	
Burgerlijke staat	Gehuwd (ten tijde van verkrijging)	
Betrokken persoon	Mevrouw Janna Boudewijna Jeannette van Burg (ten tijde van verkrijging)	
	<small>Persoonsgegevens zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen</small>	
1.1 Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht		
Afkomstig uit stukken	Hyp4 70734/144	Ingeschreven op 23-05-2017 om 13:47
	Hyp4 1554/13 Middelburg	Ingeschreven op 10-11-1966

RETRETT
Kruiningen N 983
LAW REFERENTIE
EDJ
GELEVERD OP
22-09-2020 - 14:14
PRODUCTIEGEPDEFINUMMER
S11075053418
VOLLEDIG GESIGNALEERD TRA
21-09-2020 - 14:59
VOLLEDIG BUKSEMENTEERD TRA
21-09-2020 - 14:59
BLAD
2 van 2

Aanvullend stuk Hyp4 73844/27
Is aanvulling op Hyp4 70734/144

Ingeschreven op 24-08-2018 om 10:45

Naam gerechtigde TenneT TSO B.V.
Adres Utrechtseweg 310
6812 AR ARNHEM

Statutaire zetel ARNHEM

KvK-nummer 09155985 (Bron: Handelsregister)

Voor de meest actuele naam, zetel en adres, raadpleeg het Handelsregister

Vermeld in stukken Hyp4 15420/00102 Roermond Ingeschreven op 20-01-2006 om 09:00
Naamswijziging rechtspersoon
Hyp4 08087/00169 Assen Ingeschreven op 20-01-2006 om 09:00
Naamswijziging rechtspersoon
Hyp4 02769/00047 Lelystad Ingeschreven op 20-01-2006 om 09:00
Naamswijziging rechtspersoon

1.2 Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel

Afkomstig uit stuk Hyp4 51208/110

Ingeschreven op 29-12-2006 om 09:00

Naam gerechtigde Evides N.V.

Adres Schaardijk 150
3063 NH ROTTERDAM

Postadres Postbus 4472
3006 AL ROTTERDAM

Statutaire zetel ROTTERDAM

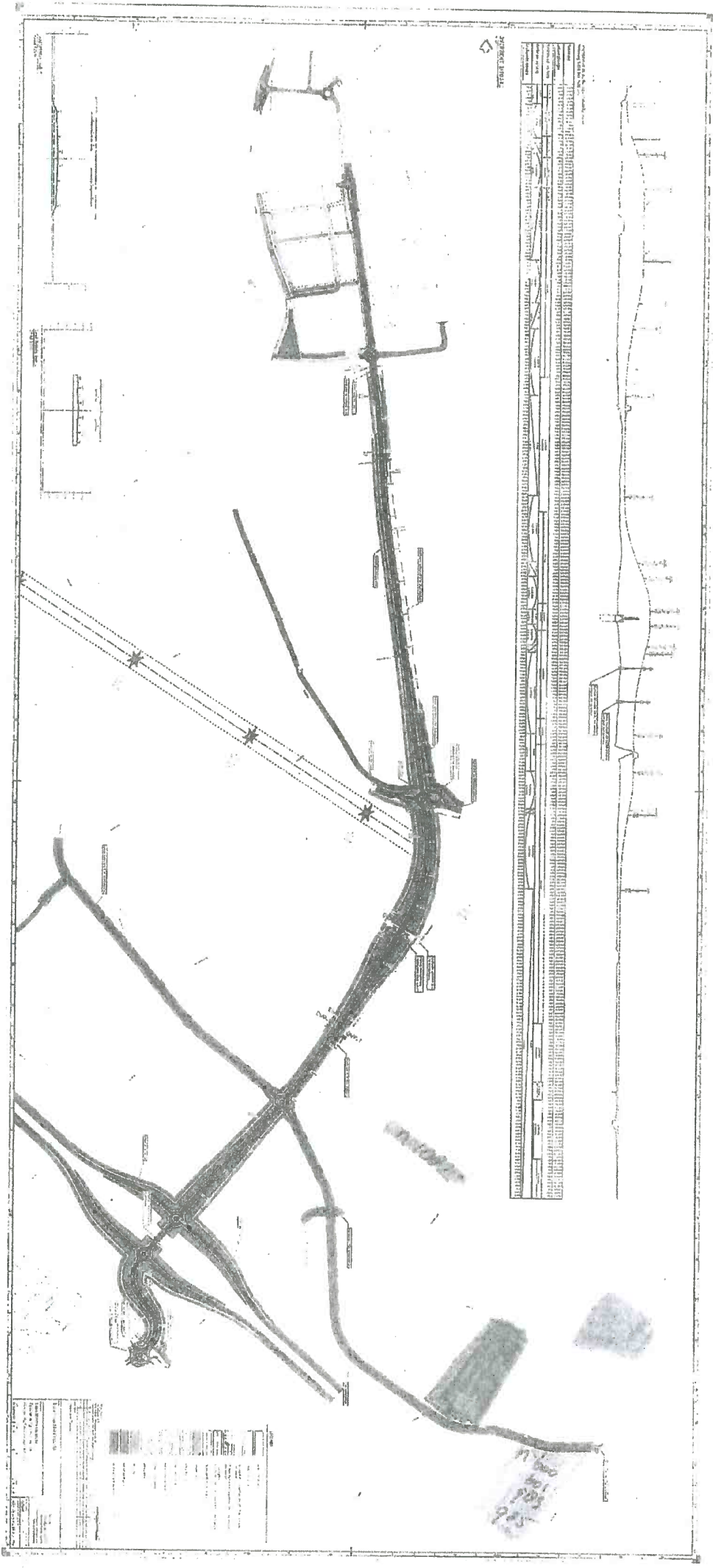
KvK-nummer 24170650 (Bron: Handelsregister)

Voor de meest actuele naam, zetel en adres, raadpleeg het Handelsregister

Vermeld in stuk Hyp4 69365/00029 Ingeschreven op 02-11-2016 om 14:56
Naamswijziging rechtspersoon

broor

roof

broor

11.00
10.00
9.00
8.00

VERKLARING INZAKE DOSSIER ZANDDIJK

Hierbij verklaart ondergetekende **A.D. Rijk**, geboren op **6 oktober 1980**, wonende aan de **Zanddijk 13 te 4416 PR KRUININGEN** het volgende,

Inzake het dossier "Zanddijk":

- heb ik samen met de heer J. Wiskerke op 11 december 2019 tussen 8.30 uur en 9.30 uur ten kantore van Wiskerke Onions te Kruiningen een gesprek gehad met gedeputeerde J. de Bat:
  - o tijdens dit gesprek werd door gedeputeerde De Bat als verklaring voor het niet kiezen voor een poldertracé aangegeven; het gebrek aan financiële middelen. Het zou te duur worden;
  - o hierop is door de heer Wiskerke gevraagd wat de gedeputeerde onder "te duur" verstaat en is door ons aangegeven dat het bedrijfsleven bereid is om mee te betalen aan een goede oplossing waar het bedrijfsleven wel mee gebaad is, zijnde een poldertracé.
  - o de heer Wiskerke bood de gedeputeerde in dat gesprek een eerste startbijdrage aan van € 250.000,- en de toezegging dat wij in gesprek zouden gaan met de bedrijven en met een goed onderbouwd plan terug zouden komen;
  - o Gedeputeerde De Bat veegde dit voorstel direct van tafel met de opmerking "meebetalen en dan zeker van gedachte zijn dat jullie ook mee kunnen bepalen welke variant het wordt?". Ons voorstel werd als belachelijk afgedaan.

- heb ik samen met de heer J. Wiskerke op 15 juni 2020 tussen 17:00 en 18:30 een gesprek gehad met gedeputeerde Van der Maas en de heer Melaard:
  - o tijdens dit gesprek werd door gedeputeerde Van der Maas aangegeven dat het mede de schuld van de OVR (in persoon Ton Verbree) is dat er niet gekozen is voor variant Rood (poldertracé) omdat er niet te praten viel over een bijdrage vanuit het bedrijfsleven;
  - o hierop hebben de heer Wiskerke en ikzelf onze verbazing uitgesproken en gerefereerd aan het gesprek met gedeputeerde De Bat op 11 december 2019 waarin ons voorstel voor een bijdrage vanuit het bedrijfsleven direct van tafel werd geveegd;
  - o gedeputeerde Van der Maas gaf aan niet op de hoogte te zijn van het voorstel aan gedeputeerde De Bat en zou dit bij hem verifiëren;
  - o gedeputeerde Van der Maas gaf in het gesprek aan dat er een tekort is van 18 MIO en stelde dat wanneer provincie, overige overheden en bedrijfsleven elk een 3^e voor hun rekening nemen er een haalbare casus zou ontstaan. De 6 MIO zou over een periode van 35 jaar kunnen worden uitgesmeerd. Door de heer Wiskerke en mijzelf is hierop positief gereageerd en toegezegd hier achteraan te zullen gaan.

- o Gedeputeerde van der Maas reageerde daarop dat we -om teleurstellingen te voorkomen- moesten weten dat het besluit voor tracé roze/zwart dusdanig vastligt dat er geen verandering meer in zal komen.
- ben ik op 17 juni 2020 gebeld door gedeputeerde J. de Bat, om 15.32 uur heb ik hem gesproken:
  - o gedeputeerde De Bat vroeg mij of ik wist waar ik mee bezig was;
  - o waarop ik hem heb gevraagd wat er aan de hand was;
  - o er zou een brief door een advocaat aan de Provincie gezonden zijn inzake zijn handelen in dossier Zanddijk;
  - o dit zou hem mogelijk zijn politieke carrière kosten;
  - o tevens zou ik in een gesprek met gedeputeerde Van der Maas op 15 juni 2020 gezegd hebben dat er een kwestie zou zijn tussen boer Van der Wouw en familie De Bat;
  - o hierop heb ik aangegeven dat ik samen met de heer J. Wiskerke een gesprek met gedeputeerde Van der Maas had en dat de heer Wiskerke dit onderwerp heeft aangekaart, niet ik;
  - o later is door gedeputeerde De Bat telefonisch bevestigd dat het klopt dat de heer Wiskerke dit onderwerp heeft aangekaart;
  - o hij zou contact met de heer Wiskerke opnemen.
- op 17 juni 2020 in de avond ben ik gebeld door de broer (L. de Bat) van gedeputeerde de Bat, om 19:17 uur heb ik hem gesproken:
  - o hij had van zijn broer begrepen dat er een brief van een advocaat aan de provincie gestuurd was inzake kwestie vd Wouw;
  - o verzoek of ik/Wiskerke daar mee wilt stoppen;
  - o zou het zonde vinden dat carrière van zijn broer hierdoor wordt geraakt.
- op 7 juli 2020 13:06 uur gebeld door broer (L. de Bat) van gedeputeerde de Bat:
  - o hij had van zijn broer gedeputeerde J. de Bat begrepen dat het nog steeds rommelt en dat er weer een brief richting de provincie verzonden is;
  - o aangegeven dat ik daar buiten sta;
  - o verzoekt of ik Wiskerke wil vragen er mee te stoppen.

Kruiningen, 12 juli 2020

Adriaan Rijk

VERKLARING INZAKE DOSSIER ZANDDIJK

Hierbij verklaart ondergetekende **J. WISKERKE**, geboren op **23 November 1955**, wonende aan de **Kamperweg 2 te 4416 PS KRUININGEN** het volgende,

Inzake het dossier "Zanddijk":

- Heb ik samen met de heer A. Rijk op 11 december 2019 tussen 8.30 uur en 9.30 uur bij mij op kantoor te Kruiningen een gesprek gehad met gedeputeerde J. de Bat:
  - o Tijdens dit gesprek werd door gedeputeerde De Bat als verklaring voor het niet kiezen voor een poldertracé aangegeven het gebrek aan financiële middelen. Het zou te duur worden;
  - o Hierop is door mij gevraagd wat de gedeputeerde onder "te duur" verstaat en is door ons aangegeven dat het bedrijfsleven bereid is om mee te betalen aan een goede oplossing waar het bedrijfsleven mee gebaad is, zijnde een poldertracé.
  - o Ik heb toen direct de gedeputeerde aangeboden dat wij als bedrijf bereid zijn om mee te betalen aan de goede oplossing zijnde Poldertracé. Daarmee direct een startbedrag van EUR 250.000 toegezegd en dat ik verder achteraan medesponsoren vanuit de bedrijven zou gaan en met een goed plan terug zou komen. Dit werd door de gedeputeerde weggelachen: Ik moest niet denken dat wanneer het bedrijfsleven zou meebetalen dat we invloed zouden hebben op de keuze van het tracé.

- Op 15 juni 2020 tussen 17:00 en 18:30 heb ik samen met de heer A. Rijk een gesprek gehad met gedeputeerde Van der Maas en de heer Melaard:
  - o Tijdens dit gesprek werd door gedeputeerde Van der Maas aangegeven dat het mede de schuld van de OVR (in persoon Ton Verbree) is dat er niet gekozen is voor variant Rood (poldertracé) omdat er niet te praten viel over een bijdrage vanuit het bedrijfsleven;
  - o Hierop hebben wij onze verbazing uitgesproken en gerefereerd aan het gesprek met gedeputeerde De Bat op 11 december 2019 waarin het voorstel voor een bijdrage vanuit het bedrijfsleven direct van tafel werd geveegd;
  - o Gedeputeerde Van der Maas gaf aan niet op de hoogte te zijn van het voorstel aan gedeputeerde De Bat en zou dit bij hem verifiëren;
  - o In dit gesprek heb ik tevens melding gemaakt van een mogelijke belangenverstremming van De Bat, Gedeputeerde Van der Maas gaf aan hier niet van op de hoogte te zijn;
  - o Gedeputeerde Van der Maas gaf in het gesprek aan dat er een tekort is van 18 MIO en stelde dat wanneer provincie, overige overheden en bedrijfsleven elk een 3^e voor hun rekening nemen er een haalbare situatie zou ontstaan. De 6MIO elke zou over een periode van 35 jaar kunnen worden uitgesmeerd. Door ons is hierop positief gereageerd en toegezegd hier achteraan te zullen gaan.

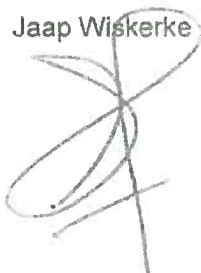

- Gedeputeerde van der Maas reageerde hierop dat we om teleurstellingen te voorkomen moesten weten dat het besluit voor tracé roze/zwart dusdanig vastligt dat er geen verandering meer in zal komen.

- Ik ben op 17 juni 2020 gebeld door gedeputeerde J. de Bat, om 15:48:27 uur heb ik hem gesproken:
  - Gedeputeerde De Bat vroeg mij of ik wist waar ik mee bezig was;
  - er zou een brief door een advocaat aan de Provincie gezonden zijn inzake zijn handelen in dossier Zanddijk;
  - Dit zou hem mogelijk zijn politieke carrière kosten;
  - Ik heb gezegd dat in de brief van de advocaat geen namen genoemd zijn en dat alleen gevraagd is of er melding gedaan is;
  - Ik heb gezegd dat ik bij gedeputeerde Van der Maas ben geweest en dat ook zijn voorkeur uitging naar Poldertracé maar betreurde dat er geen bijdrage vanuit bedrijven gedaan werd;
  - Ik heb tegen De Bat gezegd dat ik het vreemd vond, ik heb immers op 11 december een voorstel aan De Bat gedaan;
  - De Bat ontkende in het telefoongesprek dat er een voorstel door mij zou zijn gedaan op die bewuste 11 december 2019;
  - Toen ik hem eraan herinnerde dat tijdens dat gesprek op 11 december ook Adriaan Rijk aanwezig was nam hij zijn woorden terug;
  - De Bat gaf mij vervolgens aan dat het verschil EUR 30 MIO is dus toch veel te groot. Toen heb ik gezegd dat hij moet stoppen met het verkondigen van onwaarheden. Op 15 juni noemde zijn college gedeputeerde Van der Maas een verschil van EUR 18 MIO;
  - Ik heb de Bat gezegd dat hij niet integer in deze zaak zit, gezien zijn gedraai en is dat omdat er belangen zijn tussen familie de Bat en vd Wouw?
  - De Bat gaf aan dat dat geen waar was;
  - Ik heb gerefereerd aan een gesprek met vd Wouw waarin die mij melde dat hij de laatste 2 jaar meer dan EUR 150.000,-- kosten aan adviseurs en advocaten had gemaakt om zijn bedrijfsvoering doorgang te kunnen laten vinden, mede door de acties van familie De Bat c.s.;

Ik vind het op zijn zachtst opmerkelijk dat De Bat mij direct belt naar aanleiding van een brief aan de provincie waarin geen naam genoemd staat. Dat geeft toch aan dat er iets aan de hand is?

Kruiningen, 13 juli 2020

Jaap Wiskerke

J. Wiskerke

Bijlage 8

Commissaris van de Koning

Provinciale Staten
T.a.v. de voorzitter

onderwerp
Integriteitsmelding inzake dossier
Zanddijk

kenmerk
20029544

behandeld door
drs. ing. G.A.B. Bouziani
drs. T.C. Sinke

verzonden

Middelburg, 24 september 2020

Geachte voorzitter,

Hierbij informeer ik u over de behandeling van een gedane integriteitsmelding over een lid van Gedeputeerde Staten.

Op 18 september jl. heb ik naar aanleiding van een integriteitsmelding vanuit Provinciale Staten, een gesprek gevoerd met de melders en de plaatsvervangend Statengriffier. De melding betrof een vermeende belangenverstrengeling van een gedeputeerde in het dossier Zanddijk, waar familie van deze gedeputeerde woonachtig is in het gebied Yerseke-Kruiningen en dat deze familie een belang zou kunnen hebben bij de tracékeuze in het dossier Zanddijk.

Vooronderzoek

Voor een zorgvuldige behandeling van deze kwestie heb ik, conform het protocol 'Vermoedens integriteitsschending politieke ambtsdragers provincie Zeeland', besloten tot het instellen van een vooronderzoek, waarvan ik de nu bekende feiten en verklaringen – in volgorde van tijd – met uw Staten wil delen.

3 december 2019

De gedeputeerde doet melding van het feit dat een neef van de gedeputeerde woont in het gebied dat grenst aan twee van de in beeld zijnde tracés.

16 juni 2020

Een advocatenpraktijk vraagt namens een belanghebbende of in het dossier Zanddijk een lid van GS dan wel PS melding heeft gedaan van een mogelijk (in)direct belang.

23 juni 2020

GS hebben in reactie op het verzoek van de advocatenpraktijk gerefereerd aan de eerdere, op 3 december 2019, door de betreffende gedeputeerde gedane melding.

25 juni 2020

De advocatenpraktijk vraagt wanneer de betrokken gedeputeerde het indirect belang bij het dossier gekregen heeft en of de gedeputeerde betrokken is geweest bij de afstemming over de te nemen besluiten in het dossier Zanddijk.

13 juli 2020

GS antwoorden daarop dat deze feiten geen invloed hebben gehad op de besluitvorming. Daarbij komt dat de betreffende gedeputeerde niet de eerstverantwoordelijke is voor het dossier Zanddijk.

15 juli 2020

In het presidium heb ik de fractievoorzitters geïnformeerd over de melding van de advocatenpraktijk namens een belanghebbende en het antwoord van het college.

15 september 2020

Een delegatie van GS is in gesprek getreden met een delegatie van de ondernemersvereniging Reimerswaal, naar aanleiding van aantijgingen aan het adres van de gedeputeerde, die blijken geven van een veronderstelde inbreuk op de integriteit en beginselen van behoorlijk bestuur.

22 september 2020

Tijdens de GS vergadering is uitvoerig gesproken over de kwestie.

De gedeputeerde heeft nogmaals bevestigd dat zijn neef in het gebied woont. Daarnaast is het de gedeputeerde deze week duidelijk geworden dat er aan een aansluitende weg op het rode tracé, percelen zijn die in eigendom zijn van de broer/familie van de gedeputeerde.

Alle GS-leden hebben verklaard geen enkel moment gemerkt te hebben dat persoonlijke belangen een rol hebben gespeeld in deze discussie dan wel de besluitvorming rond het dossier Zanddijk.

Ik hoop u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Drs. J.M.M. Polman,
Commissaris van de Koning in Zeeland

Bijlage 9

Advocatenpraktijk mr. E.D. de Jonge B.V.
T.a.v. mr. E.D. de Jonge
Grote Kade 24
4461 BE GOES

onderwerp
Zanddijk Kruiningen-Yerseke

kenmerk
20029764

behandeld door
mr. P.R.A. Katsburg MPM
provincieadvocaat
+31 118 631007

verzonden

Geachte heer,

Middelburg, 25 september 2020

In reactie op uw brief van 22 september jl. berichten wij u dat bestuurders en politici bij hun aantreden in een openbare Statenvergadering een eed / belofte afleggen. Daarmee wordt invulling gegeven aan hetgeen u een integriteitsverklaring noemt.

De heer De Bat heeft een melding gedaan van het feit dat er een neef van hem woont tussen de tracés bruin en roze zwart. Als het gaat om de besluitvorming binnen het provinciaal bestuur over de uiteindelijke tracékeuze, ligt deze in casu in handen van Provinciale Staten van Zeeland. De heer De Bat is geen statenlid en als zodanig is hij niet betrokken bij de finale besluitvorming. De familierelaties waar u aan refereert hebben geen effect gehad op de conceptbesluiten die wij voorleggen aan Provinciale Staten van Zeeland.

Recentelijk zijn Provinciale Staten geïnformeerd door de commissaris van de Koning met de verklaring dat de leden van het college geen enkel moment hebben gemerkt dat persoonlijke belangen een rol hebben gespeeld in de discussie dan wel de besluitvorming rond het dossier Zanddijk. Deze brief, waar wij u naar verwijzen, treft u hierbij.

Het voorstel van het college aan Provinciale Staten om tracé Roze-Zwart nader uit te werken, voldoet geheel aan de eisen van besluitvorming binnen de Provincie, conform de besluiten die door Provinciale Staten zijn genomen.

Overigens merken wij op dat de desbetreffende gedeputeerden zich niet herkennen in de diverse passages zoals verwoord in de bij uw brief gevoegde verklaringen.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,
namens dezen,

A.W. Smit,
Secretaris-algemeen directeur.
Bijlage: Brief van CvdK aan PS, nr. 20029544

Bijlage 10

Advocatenpraktijk mr. E de Jonge B.V.

Aan de Statengriffier van de Provincie Zeeland
De edelachtbare vrouw F.J. van Houwelingen

AANTEKENEN

Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Goes, 6 oktober 2020

Inzake: Dossier Zanddijk

Edelachtbare vrouw,

Ondergetekende is betrokken bij de Overleggroep Kruiningen/Yerseke e.o. in verband met de oplossing voor de verbinding tussen de A58 en Yerseke.

In dat kader is door mij zowel mondeling op 14 juli 2020 alsook schriftelijk aan onze Commissaris van de Koning op 22 september 2020 gewezen op de incorrecte dan wel onvolledige melding gedaan door gedeputeerde De Bat omtrent, kortgezegd, belangenverstremming.

Gevolg van de ontstane discussie was een ingelaste vergadering van uw Staten op 28 september jongstleden waarin publiekelijk door onze Commissaris brisant te noemen uitspraken zijn gedaan op het moment dat hijzelf het voorzitterschap overdroeg aan de heer mr. H.J. van Geesbergen en verantwoording aflegde voor zijn handelen in deze en ook vragen beantwoordde.

Ter beoordeling van nader te nemen stappen verzoek ik u mij een officieel transcript van dit deel van de vergadering zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 17 oktober aanstaande, ter hand te stellen.

Ik ben bekend met het feit dat de Staten gebruik maken van video- archivering maar in deze is dat in het kader van eventuele stappen volstrekt onvoldoende.

Het spreekt voor zich dat ik u bij voorbaat dank zeg voor het inwilligen van dit dringende verzoek.

Met hoogachting,

Evert de Jonge

---

correspondentieadres:

Grote Kade 24
4461 BE Goes

Bereikbaarheid:

T. 06-41712425

evertdejonge@planet.nl

Bijlage 11

Advocatenpraktijk mr. E. de Jonge B.V.
T.a.v. de weledelgestrange heer mr. E. de Jonge
Grote Kade 24
4461 BE GOES

onderwerp
Verzoek om transcript PS
vergadering 28 september 2020

kenmerk
20031912

behandeld door
Drs. S.E. Meijer
+31 118 631213

verzonden
13 OKT. 2020

Middelburg, 13 oktober 2020

Geachte heer De Jonge,

Op 7 oktober 2020 heb ik uw brief ontvangen (d.d. 6 oktober) waarin u mij verzoekt om een "officieel transcript" van de statenvergadering van 28 september 2020. Uw verzoek is specifiek gericht op het gedeelte van de vergadering waarin het voorzitterschap tijdelijk is overdragen aan de heer mr. H.J. van Geesbergen en de commissaris van de Koning een toelichting gaf op zoals u aangeeft "zijn handelen in deze en ook vragen daarover beantwoordde".

Zoals u aangeeft worden de handelingen van de provinciale staten van Zeeland al enkele jaren vastgelegd door middel van een video-verslag. Op 29 september 2017 is door hen besloten het videoverslag hiervoor te gebruiken. Alles wat er sindsdien in de PS-en commissievergaderingen is gebeurd en gezegd is terug te vinden in videoverslagen die worden gearchiveerd volgens de geldende wet- en regelgeving.

Uit de Archiefwet (1995) vloeit ondubbelzinnig voort dat handelingen van provinciale staten, ongeacht de vorm, moeten worden bewaard. De Archiefwet maakt geen onderscheid tussen het doel waarvoor verslagen worden gebruikt en de vorm waarin dit gebeurt. De bewaarde videoverslagen zijn archiefbescheiden en vallen volledig onder de werking van de Archiefwet.

Omdat er geen transcript wordt gemaakt van de vergaderingen kan ik dit ook niet aan u ter beschikking stellen. Wel kan ik u verwijzen naar het video-verslag dat voldoet aan de geldende wet- en regelgeving en dat beschikbaar is via de website van de provincie Zeeland middels de volgende koppeling: https://channel.royalcast.com/provinciezeeland/#/provinciezeeland/20200928_1. Het stuk van het debat waar u naar vraagt start om 23:27 uur.

Ik hoop u door middel van deze brief voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

drs. F.J. van Houwelingen MPA
Statengriffier

Bijlage 12

Advocatenpraktijk mr. E de Jonge B.V.

Aan de Secretaris van de Provincie Zeeland
De Edelachtbare heer A.W. Smit
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Goes, 10 november 2020

Inzake: Zanddijk Kruiningen-Yerseke
Uw kenmerk: 20029764

Edelachtbare heer,

Met verwijzing naar mijn onderhoud met onze Commissaris van de Koning op 14 juli 2020 van 15.10 tot 15.27 uur bij welk gesprek u links van mij zat en de Gedeputeerde De Bat rechts, het volgende.

Tijdens dit gesprek vernam ik van onze Commissaris dat de melding, conform "de Gedragscode politieke ambtsdragers provincie Zeeland 2015", op 3 december 2019 gedaan was door Gedeputeerde de Bat. De Commissaris liet weten dat het zou gaan om belangen van een ver familielid van de Gedeputeerde. Tijdens mijn uitvoerige uiteenzetting heb ik er bij herhaling en indringend op gewezen dat het, in openbare registers verifieerbaar, ging om de broer van de Gedeputeerde. De Commissaris ging daar niet op in en gaf aan dat het besluit democratisch genomen was. Aan het einde van het gesprek gaf u mij een afschrift van uw brief van 13 juli 2020 waarna ik ben vertrokken.

Tijdens mijn gesprek met de Commissaris, waaraan u geen deel nam, constateerde ik dat u op uw laptop zat te typen om aantekeningen dan wel een verslag van deze bespreking te maken.

Hierbij verzoek ik beleefd mij een afschrift van dit verslag c.q. uw persoonlijke aantekeningen toe te zenden. Voor zoveel nodig doe ik een beroep op de ook voor u geldende exhibitieplicht ex Art. 843A Wetboek van Rechtsvordering.

Onder voorbehoud van alle rechten en gaarne vernemend vóór 20 november 2020, verblijf ik,

Met hoogachting,

E. de Jonge

---

correspondentieadres:
Grote Kade 24
4461 BE Goes

Bereikbaarheid:
T. 06-41712425

evertdejonge@planet.nl

Bijlage 13

Integriteit en rijkstaken

Openheid en integriteit zijn belangrijke beginselen van goed bestuur. Het bepaalt het vertrouwen van burgers in hun overheid. En het zijn meer dan regels en procedures, het gaat vooral ook over houding en gedrag van politici en bestuurders. Als onderdeel van het openbaar bestuur heeft de provincie Zeeland integriteit hoog in het vaandel.

Provinciale Staten heeft een speciale commissie op dit terrein die als klankbord dient en adviseert. In het najaar van 2020 stelden Provinciale Staten na advies van de commissie het 'Protocol vermoedens integriteitsschendingen politieke ambtsdragers provincie Zeeland' vast. Polman: "Met het vaststellen van het protocol hebben we de 'spelregels' hoe te handelen bij mogelijke schendingen helder vastgelegd. Daarmee is inzichtelijk gemaakt wat we onder welke omstandigheden van elkaar mogen verwachten."

Naar aanleiding van een melding over een vermeende integriteitsschending van gedeputeerde Jo-Annes de Bat in het dossier over keuzes met betrekking tot de Zanddijk in Yerseke in september van dit jaar, gelastte Polman een zogenaamd vooronderzoek. Polman: "Het was een melding over een aantijging waarop ik voor mijn gevoel direct moest reageren." In een extra vergadering van Provinciale Staten kon worden gereageerd op de bevindingen uit het vooronderzoek. Er werd geconcludeerd dat er geen sprake was van oneigenlijke beïnvloeding en er zijn lessen getrokken.

Het was volgens Polman goed een vooronderzoek in te stellen en het getuigt van het serieus nemen van integriteit door daarover in alle openheid een debat te voeren. "Onder alle omstandigheden dient het moreel kompas in het politiek-bestuurlijk handelen de constante factor te zijn. Het bepaalt namelijk hoe we onze rollen en verantwoordelijkheid invullen en met elkaar omgaan – hoe we zaken met elkaar bespreekbaar maken. Dat is van groot belang voor het functioneren van onze democratie. De inwoners van Zeeland moeten kunnen rekenen op een betrouwbare en geloofwaardige Provincie."

In 2020 werd ook de nieuwe Wet bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) van kracht. De Provincie heeft het afgelopen jaar verder gevolg gegeven aan de toepassing ervan. Polman: "De Wet Bibob is een belangrijk bestuursrechtelijk instrument voor de provincie om een integere samenleving te bevorderen." De wet geeft het bestuur de mogelijkheid om te voorkomen dat er oneigenlijk gebruik dan wel misbruik wordt gemaakt van provinciale omgevingsvergunningen. Het afgelopen jaar zijn enkele tientallen vergunningen getoetst. Door komend jaar een nieuwe versie van de provinciale Bibob-beleidslijn vast te stellen, worden deze toetsingsmogelijkheden uitgebreid naar subsidieverlening, aanbestedingen en vastgoedtransacties.

Integriteitsscan

Ook landelijk staan de ontwikkelingen niet stil. Aan de vooravond van de Provinciale Statenverkiezingen van 2019, stelde de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de handleiding 'Basisscan integriteit kandidaat-bestuurders' beschikbaar. Een instrument dat gebruikt kan worden als relevant onderdeel van het benoemingsproces van kandidaat-bestuurders. Daarnaast vervult de Integriteitsscan, zoals die al eerder is ingevoerd als risicoanalyse, een belangrijke functie in het bevorderen van de bewustwording binnen het bredere integriteitsbeleid.

Rijkstaken

De commissaris van de Koning heeft op basis van de provinciewet en zijn ambtsinstructie een aantal Rijkstaken. Hij voert die uit namens het Kabinet en legt daarover ook verantwoording af aan de betreffende minister. Het is de bedoeling dat de cvdK de samenwerking tussen instellingen en organisaties in de provincie stimuleert. Hij gaat regelmatig op werkbezoek bij de gemeenten. Daarnaast heeft de commissaris een rol in het proces van benoeming of herbenoeming van burgemeesters. Hij maakt de eerste selectie van de kandidaten, en zorgt ervoor dat het proces volgens de regels gebeurt.

Vooruitblik

Bijlage 14

[Zoek regelingen op overheid.nl](#)

Zeeland

Ziet u een fout in deze regeling? [Meld het ons op regelgeving@overheid.nl!](mailto:Meld_het_ons_op_regelgeving@overheid.nl)

Gedragscode politieke ambtsdragers provincie Zeeland 2015

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Organisatie	Zeeland
Organisatietype	Provincie
Officiële naam regeling	Gedragscode politieke ambtsdragers provincie Zeeland 2015
Citeertitel	Gedragscode politieke ambtsdragers provincie Zeeland 2015
Vastgesteld door	provinciale staten
Onderwerp	bestuur en recht
Eigen onderwerp	Bestuur

Opmerkingen met betrekking tot de regeling

Geen

Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd

Provinciewet, art. 15, 40c en 68

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

Geen

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerkingtreding	Terugwerkende kracht tot en met	Datum uitwerkingtreding	Betreft	Datum ondertekening Bron bekendmaking	Kenmerk voorstel
13-10-2015		02-10-2020	Nieuwe regeling	13-02-2015 Provincie Blad, 2015, 6585	14017997

Tekst van de regeling

Intitulé

Gedragscode politieke ambtsdragers provincie Zeeland 2015

Besluit van provinciale staten van Zeeland van 13 februari 2015, kenmerk 14017997, tot intrekking van de gedragscode bestuurlijke integriteit Provincie Zeeland 2004 en vaststelling van de gedragscode politieke ambtsdragers provincie Zeeland 2015.

Provinciale staten van Zeeland,

- Gelet op de artikelen 15, derde lid, 40c, tweede lid, en 68, tweede lid, van de Provinciewet;
- Gelezen de voordracht van gedeputeerde staten, d.d. 9 december 2014, kenmerk 14017997.

BESLUITEN:

voor leden van Provinciale Staten, gedeputeerden en de commissaris van de Koning; de navolgende gedragscode integriteit vast te stellen:

GEDRAGSCODE INTEGRITEIT POLITIEKE AMBTSDRAGERS

PREAMBULE

Bestuurders en volksvertegenwoordigers stellen bij hun handelen de kwaliteit van het openbaar bestuur centraal. Integriteit van het openbaar bestuur is daarvoor een belangrijke voorwaarde. De belangen van de provincie en in het verlengde daarvan die van de burgers, zijn het primaire richtsnoer. Integriteit van politieke ambtsdragers houdt in dat de verantwoordelijkheid die met de functie samenhangt, wordt aanvaard en dat er de bereidheid is om daarover verantwoording af te leggen, aan collega-bestuurders en/of aan (leden van) de volksvertegenwoordiging. En indirect wordt verantwoording afgelegd aan organisaties en burgers voor wie bestuurders en volksvertegenwoordigers hun functie vervullen.

Een respectvolle omgang is van groot belang. Met burgers en organisaties. Tussen politieke ambtsdragers onderling en tussen politieke ambtsdragers en ambtelijke medewerkers. Een ieder moet vrij kunnen zeggen wat hij denkt, vindt en wil. Daar hoort een welwillende bejegening bij waarbij (een gevoel van) intimidatie niet aan de orde mag zijn.

De volksvertegenwoordiging stelt zowel voor de eigen leden als voor de voorzitter en overige leden van het dagelijks bestuur een gedragscode vast. Dat is zo vastgelegd in de Provinciewet. De gedragscode moet de integriteit van de politieke ambtsdrager waarborgen. Voor elk van de drie groepen van politieke ambtsdragers (volksvertegenwoordigers, voorzitters en overige leden van het dagelijks bestuur) bevat de gedragscode eigen bepalingen. Veel bepalingen zijn voor de drie groepen gelijk. Afhankelijk van hun positie in het openbaar bestuur en van de voor hen

geldende wettelijke regels zijn er verschillen.

Het rechtskarakter is dat van een interne regeling, als nadere invulling en concretisering van de wettelijke regels. Zij bevat (aanvullende) gedragsnormen en regels over procedures die de transparantie van de normen en de naleving ervan vergroten. De gedragscode vormt een beoordelingskader en leidraad bij twijfel, vragen en discussies. Zij heeft bestuurlijke en politieke relevantie. De politieke ambtsdragers zijn op de naleving daarvan aanspreekbaar. Niet naleving van de gedragscode heeft echter geen rechtsgevolgen.

Integriteit is vooral een thema dat met houding, aanvoelen en 'tussen de oren zitten' te maken heeft. Een integriteitsbeleid dat alleen op papier bestaat is slechts een dode letter. Daarom moet er regelmatig worden gesproken over de gedragscode, maar vooral ook over de bedoeling, de geest en de naleving ervan. Integriteit is uiteindelijk immers niet in regels te vangen. In de woorden van de schrijver C.S. Lewis gaat het om 'doing the right thing, even when no one is watching'.

Een aantal kernwaarden is leidend en plaatst de integriteit van politieke ambtsdragers in een breder perspectief:

Dienstbaarheid

Het handelen van de politieke ambtsdrager is altijd en volledig gericht op het algemeen belang van de provincie en op (de afweging van) de belangen van de organisaties en burgers die daar deel van uitmaken.

Functionaliteit

Het handelen heeft een herkenbaar verband met de functie die de politieke ambtsdrager vervult.

Onafhankelijkheid

In het handelen van de politieke ambtsdrager treedt geen vermenging op met oneigenlijke belangen. Ook de schijn van een dergelijke vermenging wordt vermeden.

Openheid

Het handelen van de politieke ambtsdrager is transparant, opdat optimale verantwoording mogelijk is en de controlerende organen volledig inzicht hebben in het handelen en de gemaakte afwegingen.

Betrouwbaarheid

Op een politieke ambtsdrager moet men kunnen rekenen. Die houdt zich aan zijn afspraken. Hij maakt geen oneigenlijk gebruik van kennis en informatie waarover hij uit hoofde van de functie beschikt.

Zorgvuldigheid

Het handelen van een politieke ambtsdrager is zodanig dat burgers en organisaties op gelijke wijze en met respect worden bejegend en dat belangen van partijen op zorgvuldige en transparante wijze worden afgewogen.

Deze kernwaarden zijn de toetssteen voor de hierna volgende gedragscode.

1 Algemene bepalingen

Wettelijke grondslag

Provinciale Staten stellen een gedragscode vast voor hun leden, voor de voorzitter en voor de leden van gedeputeerde staten (artikelen 15, 40c en 68 Provinciewet).

- 1.1 Deze gedragscode geldt voor alle politieke ambtsdragers van de provincie.
- 1.2 Onder politieke ambtsdrager wordt in deze gedragscode verstaan: de commissaris van de Koning, de gedeputeerden en de statenleden.
- 1.3 De gedragscode is openbaar en digitaal beschikbaar.
- 1.4 De politieke ambtsdragers ontvangen bij hun aantreden een exemplaar van de gedragscode.

2 Belangenverstrengeling

Wettelijk kader

Persoonlijke belangen:

- *Het bestuursorgaan waakt ervoor dat tot het bestuursorgaan behorende of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een besluit hebben, de besluitvorming beïnvloeden (artikel 2:4, lid 2 Algemene wet bestuursrecht).*
- *Een lid van een volksvertegenwoordiging neemt niet deel aan de stemming over*
  - *een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken;*
  - *de vaststelling of goedkeuring der rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welks bestuur hij hoort*

(artikel 28 Provinciewet)

Overeenkomsten en nevenfuncties:

- *Verboden overeenkomsten/handelingen: bestuurders en volksvertegenwoordigers mogen in geschillen, waar de provincie/het provinciebestuur partij is, niet als advocaat, adviseur of gemachtigde werkzaam zijn. Zij mogen bepaalde overeenkomsten, waar de provincie bij*

betrokken is, niet rechtstreeks of middellijk aangaan (artikelen 15, 40c en 68 Provinciewet).

- *Onverenigbaarheid van functies: het zijn van een bestuurder of volksvertegenwoordiger sluit het hebben van een aantal andere functies uit (artikelen 13, 35c en 67 Provinciewet).*
- *Vervulling nevenfuncties: voor bestuurders is bepaald dat zij geen nevenfuncties hebben die ongewenst zijn met het oog op een goede vervulling van hun ambt; voor de commissaris van de Koning is daaraan toegevoegd dat hij evenmin nevenfuncties heeft die ongewenst zijn met het oog op de handhaving van zijn onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin. Zij melden het voornemen tot aanvaarding van de nevenfunctie aan de volksvertegenwoordiging, voor de commissaris van de Koning geldt dat niet voor q.q.-nevenfuncties (artikelen 11, 40b en 66 Provinciewet)*
- *Openbaarmaking nevenfuncties: bestuurders en volksvertegenwoordigers maken openbaar welke nevenfuncties zij vervullen. Voor de commissaris van de Koning zijn q.q.-nevenfuncties daarvan uitgezonderd. De lijst met nevenfuncties ligt ter inzage op provinciehuis. (artikelen 11, 40b en 66 Provinciewet).*
- *Openbaarmaking inkomsten nevenfuncties: fulltime bestuurders maken hun inkomsten uit nevenfuncties openbaar; de opgave van neveninkomsten wordt ter inzage gelegd op het provinciehuis (artikelen 40b en 66 Provinciewet)*
- 6. *Verrekening inkomsten nevenfuncties: bestuurders mogen geen vergoedingen ontvangen voor q.q.-nevenfuncties; die worden in de provinciekas gestort; voor fulltime bestuurders is geregeld dat de inkomsten uit andere nevenfuncties voor een deel worden verrekend, volgens dezelfde verrekeningssystematiek als voor leden van de Tweede Kamer (artikelen 43 en 65 Provinciewet)*

A. STATENLEDEN

- 2.1 De griffier legt een register aan van de nevenfuncties die openbaar gemaakt moeten worden. Voor elk van de statenleden afzonderlijk wordt in het register in ieder geval een omschrijving van de nevenfunctie gegeven en vermeld voor welke organisatie de nevenfunctie wordt verricht, of het al dan niet een nevenfunctie betreft uit hoofde van het statenlidmaatschap en of de nevenfunctie bezoldigd of onbezoldigd is. Het register is openbaar en digitaal beschikbaar. De griffier draagt zorg voor het beheer van het register en voor de actualiteit daarvan. De statenleden zorgen voor een tijdige aanlevering van de gegevens aan de hand van een daartoe door de Provinciale Staten vastgesteld formulier.

B. GEDEPUTEERDEN

- 2.2 De provinciesecretaris legt een register aan van de nevenfuncties die openbaar gemaakt moeten worden. Voor elk van de gedeputeerden afzonderlijk wordt in het register in ieder geval een omschrijving van de nevenfunctie gegeven en vermeld voor welke organisatie de nevenfunctie

wordt verricht, of het al dan niet een nevenfunctie uit hoofde van het ambt betreft, wat het (verwachte) tijdsbeslag is, of de nevenfunctie bezoldigd of onbezoldigd is, onderscheidenlijk – voor zover die openbaar gemaakt moeten worden – wat de inkomsten daaruit zijn. Het register is openbaar en digitaal beschikbaar. De provinciesecretaris draagt zorg voor het beheer van het register en voor de actualiteit daarvan. De gedeputeerden zorgen voor een tijdige aanlevering van de gegevens aan de hand van een daartoe door gedeputeerde staten vastgesteld formulier.

- 2.3 De gedeputeerden worden gedurende een jaar na aftreden uitgesloten van het tegen beloning verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de provincie, anders dan in dienstbetrekking of als statenlid. Voor werving, selectie en indiensttreding bij de provincie worden de voor het ambtelijk personeel geldende regels ter zake in acht genomen.
- 2.4 Een gedeputeerde bespreekt het voornemen tot het voeren van besprekingen over een toekomstige werkring na aftreden eerst met de commissaris van de Koning. Hij handelt bij het aanvaarden van een functie zodanig dat daarmee niet de schijn wordt gewekt dat hij tijdens zijn ambtsuitoefening onzuiver heeft gehandeld, dan wel verkeerd omgaat met kennis die hij tijdens die periode heeft opgedaan.
- 2.5 Gedeputeerden kunnen niet eerder dan een jaar na aftreden worden voorgedragen als kandidaat voor benoeming tot commissaris dan wel bestuurslid van een verbonden partij.

C. COMMISSARIS VAN DE KONING

- 2.6 De provinciesecretaris legt een register aan van de nevenfuncties van de commissaris van de Koning die openbaar gemaakt moeten worden. In het register wordt in ieder geval een omschrijving van de nevenfunctie gegeven en vermeld voor welke organisatie de nevenfunctie wordt verricht, wat het (verwachte) tijdsbeslag is en wat de inkomsten daaruit zijn. Het register is openbaar en digitaal beschikbaar. De provinciesecretaris draagt zorg voor het beheer van het register en voor de actualiteit daarvan.

De commissaris van de Koning zorgt voor een tijdige aanlevering van de gegevens aan de hand van een daartoe door gedeputeerde Staten vastgesteld formulier.

- 2.7 De commissaris van de Koning wordt gedurende een jaar na aftreden uitgesloten van het tegen beloning verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de provincie, anders dan in dienstbetrekking of als statenlid. Voor werving, selectie en indiensttreding bij de provincie worden de voor het ambtelijk personeel geldende regels ter zake in acht genomen.
- 2.8 De commissaris van de Koning bespreekt het voornemen tot het voeren van besprekingen over een toekomstige werkring na aftreden eerst in het Presidium. Hij handelt bij het aanvaarden van een functie zodanig dat daarmee niet de schijn wordt gewekt dat hij tijdens zijn ambtsuitoefening onzuiver heeft gehandeld, dan wel verkeerd omgaat met kennis die hij tijdens die periode heeft opgedaan.

- 2.9 De commissaris van de Koning kan niet eerder dan een jaar na aftreden worden voorgedragen als kandidaat voor benoeming tot commissaris dan wel bestuurslid van een verbonden partij.

3. Informatie

Wettelijk kader

Informatieplicht

Het college van gedeputeerde staten en elk van zijn leden zijn verplicht alle inlichtingen te geven die de volksvertegenwoordiging nodig heeft voor de uitoefening van zijn taak. Het betreft zowel een actieve als een passieve informatieplicht. Ook aan individuele leden van de volksvertegenwoordiging moet de gevraagde informatie worden verstrekt. De informatie kan alleen worden geweigerd als die in strijd is met het openbaar belang (artikel 167 Provinciewet)

Geheimhouding

- Een ieder die is betrokken bij de uitvoering van de taak van een bestuursorgaan en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit (artikel 2:5 Algemene wet bestuursrecht). Gedeputeerde Staten kunnen geheimhouding opleggen. Ook de commissaris van de Koning heeft die bevoegdheid.*
- Ook de Provinciale Staten kunnen geheimhouding opleggen (artikelen 25 en 55 Provinciewet). In de praktijk geldt dit ook voor commissies.*
- Het schenden van de geheimhoudingsplicht is een misdrijf (artikel 272 Wetboek van Strafrecht).*

A. STATENLEDEN

- 3.1 Het statenlid zorgt ervoor dat stukken met vertrouwelijke en geheime gegevens veilig (digitaal) worden bewaard.
- 3.2 Het statenlid maakt niet ten eigen bate of ten bate van derden gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen (nog) niet openbare informatie.
- 3.3 Het statenlid maakt gebruik van de e-mail- en internetfaciliteiten en van de sociale media overeenkomstig de regels die de provincie daarvoor heeft vastgesteld.

B. GEDEPUTEERDEN

- 3.4 De gedeputeerde zorgt ervoor dat stukken met vertrouwelijke en geheime gegevens veilig (digitaal) worden bewaard.
- 3.5 De gedeputeerde maakt niet ten eigen bate of ten bate van derden gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen (nog) niet openbare informatie.
- 3.6 De gedeputeerde maakt gebruik van de e-mail- en internetfaciliteiten en van de sociale media overeenkomstig de regels die de provincie daarvoor heeft vastgesteld.

C. COMMISSARIS VAN DE KONING

- 3.7 De commissaris van de Koning zorgt ervoor dat stukken met vertrouwelijke en geheime gegevens veilig (digitaal) worden bewaard.
- 3.8 De commissaris van de Koning maakt niet ten eigen bate of ten bate van derden gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen (nog) niet openbare informatie.
- 3.9 De commissaris van de Koning maakt gebruik van de e-mail- en internetfaciliteiten en van de sociale media overeenkomstig de regels die de provincie daarvoor heeft vastgesteld.

4 Geschenken, diensten en uitnodigingen

Wettelijk kader

Afleggen eed of belofte

Politieke ambtsdragers leggen voordat zij hun functie kunnen uitoefenen de eed (verklaring of belofte) af (artikelen 14, 40a en 64 Provinciewet). Hiermee zweren of verklaren zij niemand enige gift beloofd of gegeven te hebben om benoemd te worden en dat zij van niemand enige gift of belofte zullen aannemen om iets in hun ambt te doen of na te laten.

A. STATENLEDEN

- 4.1 Een statenlid neemt geen geschenken aan die hem uit hoofde van of vanwege zijn functie worden aangeboden, tenzij het gaat om een incidenteel, klein geschenk met een geschatte waarde van € 50 of minder dat niet is bedoeld als beïnvloeding van diens handelen. Als het toch noodzakelijk is een geschenk van meer dan € 50 euro aan te nemen, dan wordt dit geschenk gemeld bij de Statengriffier.
- 4.2 Een statenlid maakt geen gebruik van faciliteiten en diensten van anderen die hem uit hoofde van of vanwege zijn functie worden aangeboden, tenzij

het weigeren ervan een nadere afweging vraagt.

4.3 Een statenlid accepteert lunches, diners, recepties en andere uitnodigingen die door anderen betaald of georganiseerd worden, alleen als

- a) dat behoort tot de uitoefening van het ambt;
- b) de aanwezigheid beschouwd kan worden als functioneel.

4.4 Een statenlid bespreekt invitaties voor (buitenlandse) werkbezoeken waarbij reis- en overnachtingskosten door anderen betaald worden dan de Provincie met de griffier die deze moet voorleggen het Presidium. Goedkeuring wordt alleen verleend als met het werkbezoek aantoonbaar een provinciaal belang is gediend. Indien het een uitnodiging van een private partij betreft komen de in redelijk gemaakte, noodzakelijke kosten bij goedkeuring steeds voor rekening van de provincie. Bij buitenlandse werkbezoeken wordt schriftelijk verslag gedaan aan de provinciale staten, met afschrift naar gedeputeerde staten.

B. GEDEPUTEERDEN

4.5 Een gedeputeerde neemt geen geschenken aan die hem uit hoofde van of vanwege zijn functie worden aangeboden, tenzij het gaat om een incidenteel, klein geschenk met een geschatte waarde van € 50 of minder dat niet is bedoeld als beïnvloeding van diens handelen. Als het toch noodzakelijk is een geschenk van meer dan € 50 euro aan te nemen, dan wordt dit geschenk gemeld bij de provinciesecretaris.

4.6 Een gedeputeerde maakt geen gebruik van faciliteiten en diensten van anderen die hem uit hoofde van of vanwege zijn functie worden aangeboden, tenzij het weigeren ervan een nadere afweging vraagt.

4.7 Een gedeputeerde accepteert lunches, diners, recepties en andere uitnodigingen die door anderen betaald of georganiseerd worden, alleen als

- a) dat behoort tot de uitoefening van het ambt;
- b) de aanwezigheid beschouwd kan worden als functioneel

en weigering ervan een nadere afweging vraagt.

4.8 Een gedeputeerde legt invitaties voor (buitenlandse) werkbezoeken waarbij reis- en overnachtingskosten door anderen betaald worden dan de Provincie vooraf in een plenaire vergadering ter goedkeuring voor aan gedeputeerde staten. Hij bespreekt de invitaties vooraf met de commissaris van de Koning en/of de provinciesecretaris. Goedkeuring wordt alleen verleend als met het werkbezoek aantoonbaar een provinciaal belang is gediend. Indien het een uitnodiging van een private partij betreft komen de in redelijk gemaakte, noodzakelijke kosten bij goedkeuring steeds voor rekening van de provincie. Bij buitenlandse werkbezoeken wordt schriftelijk verslag gedaan aan gedeputeerde staten, met afschrift naar provinciale staten.

C. COMMISSARIS VAN DE KONING

- 4.9 De commissaris van de Koning neemt geen geschenken aan die hem uit hoofde van of vanwege zijn functie worden aangeboden, tenzij het gaat om een incidenteel, klein geschenk met een geschatte waarde van € 50 of minder dat niet is bedoeld als beïnvloeding van diens handelen. Als het toch noodzakelijk is een geschenk van meer dan € 50 euro aan te nemen, dan wordt dit geschenk gemeld bij de Provinciesecretaris.
- 4.10 De commissaris van de Koning maakt geen gebruik van faciliteiten en diensten van anderen die hem uit hoofde van of vanwege zijn functie worden aangeboden, tenzij het weigeren ervan een nadere afweging vraagt.
- 4.11 De commissaris van de Koning accepteert lunches, diners, recepties en andere uitnodigingen die door anderen betaald of georganiseerd worden, alleen als
- a) dat behoort tot de uitoefening van het ambt;
  - b) de aanwezigheid beschouwd kan worden als functioneel
- en weigering ervan een nadere afweging vraagt.
- 4.12 De commissaris van de Koning legt invitaties voor (buitenlandse) werkbezoeken waarbij reis- en verblijfkosten door anderen dan de Provincie betaald worden vooraf in een plenaire vergadering ter goedkeuring voor aan gedeputeerde staten. Hij bespreekt de invitaties vooraf in het Presidium. Goedkeuring wordt alleen verleend als met het werkbezoek aantoonbaar een provinciaal belang is gediend. Indien het een uitnodiging van een private partij betreft komen de in redelijk gemaakte, noodzakelijke kosten bij goedkeuring steeds voor rekening van de provincie. Bij buitenlandse werkbezoeken wordt schriftelijk verslag gedaan aan gedeputeerde staten, met afschrift naar provinciale staten.

5 Gebruik van faciliteiten en financiële middelen van de provincie

Wettelijk kader

Geen andere inkomsten

Een bestuurder (Commissaris van de Koning en leden van G.S. en P.S.) geniet geen andere vergoedingen, dan die bij of krachtens wet toegestaan zijn (artikelen 43 en 66 Provinciewet)

Procedure van declaratie

Er zijn voor gedeputeerden en statenleden voorschriften opgenomen in de provinciale verordening over de wijze van declaratie van vooruit betaalde (zakelijke) kosten en

over rechtstreekse facturering van (zakelijke) kosten bij de provincie.

A. STATENLEDEN

5.1 De voorzieningen die door de provincie aan het statenlid ter beschikking worden gesteld, moeten transparant zijn en een heldere verantwoording van de uitgaven mogelijk maken. De financiële en administratieve organisatie is zodanig ingericht dat er vertrouwen kan bestaan in de juistheid en rechtmatigheid van de uitgaven, met heldere procedures over de wijze waarop functionele uitgaven rechtstreeks in rekening worden gebracht of worden gedeclareerd. Het statenlid houdt zich aan de regels en procedures die met het oog hierop ter zake voor hem gelden.

5.2 Buitenlandse dienstreizen van statenleden. Leden van Provinciale Staten nemen deel aan een dienstreis naar het buitenland op kosten van de provincie nadat vooraf toestemming is verkregen van het Presidium. Een buitenlandse dienstreis houdt in een dienstreis buiten Nederland, Vlaanderen en Brussel.

Het Presidium beslist op grond van de van het lid van Provinciale Staten verkregen informatie over het doel van de dienstreis naar het buitenland, de bijbehorende overwegingen, de samenstelling van het gezelschap, de geraamde kosten. Het provinciale belang van de reis is doorslaggevend voor de besluitvorming. Ook wordt getoetst op het risico van belangenverstrengeling.

Het ten laste van de provincie meereizen van de partner van een lid van Provinciale Staten (binnen- en buitenlandse reizen) is niet gebruikelijk en uitsluitend toegestaan als dit op uitnodiging van de ontvangende partij is en nadat vooraf goedkeuring van het Presidium is verkregen. Het Statenlid meldt eveneens als hij voornemens is om de buitenlandse reis voor privédoeleinden te verlengen. De extra kosten van de verlenging komen daarbij volledig voor eigen rekening.

Van een buitenlandse dienstreis anders dan aan een instelling van de Europese Unie of ten behoeve van een internationale commissie en reguliere werkzaamheden, wordt een verslag opgesteld dat wordt voorgelegd aan provinciale staten.

5.3 De griffier legt een register aan van gemaakte buitenlandse dienstreizen. Voor elk van de statenleden wordt in het register in ieder geval aangegeven wat het doel, de bestemming en de duur van de buitenlandse dienstreis is geweest en wat daarvan de kosten waren voor de provincie. Het register is openbaar en digitaal beschikbaar. De griffier draagt zorg voor het beheer van het register en voor de actualiteit daarvan.

5.4 Een statenlid declareert geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed.

5.5. Naast hetgeen wettelijk is geregeld is gebruik van voorzieningen en eigendommen van de provincie ten eigen bate of ten bate van derden niet toegestaan.

B. GEDEPUTEERDEN

5.6 De voorzieningen die door de provincie aan de gedeputeerde ter beschikking worden gesteld, moeten transparant zijn en een heldere verantwoording van de uitgaven mogelijk maken. De financiële en administratieve organisatie is zodanig ingericht dat er vertrouwen kan bestaan in de juistheid en rechtmatigheid van de uitgaven, met heldere procedures over de wijze waarop functionele uitgaven rechtstreeks in rekening worden gebracht of worden gedeclareerd. De gedeputeerde houdt zich aan de regels en procedures die met het oog hierop ter zake voor hem gelden.

5.7 Buitenlandse dienstreizen van gedeputeerden. Gedeputeerden nemen deel aan een dienstreis naar het buitenland op kosten van de provincie nadat vooraf toestemming is verkregen van Gedeputeerde Staten. Een buitenlandse dienstreis houdt in een dienstreis buiten Nederland, Vlaanderen en Brussel.

Gedeputeerde Staten beslissen op grond van de door de gedeputeerde verkregen informatie over het doel van de dienstreis naar het buitenland, de bijbehorende overwegingen, de samenstelling van het gezelschap, de geraamde kosten. Het provinciale belang van de reis is doorslaggevend voor de besluitvorming. Ook wordt getoetst op het risico van belangenverstrengeling.

Het ten laste van de provincie meereizen van de partner van de gedeputeerde (binnen- en buitenlandse reizen) is niet gebruikelijk en uitsluitend toegestaan als dit op uitnodiging van de ontvangende partij is en nadat vooraf goedkeuring van Gedeputeerde Staten is verkregen. De gedeputeerde meldt eveneens als hij voornemens is om de buitenlandse reis voor privédoeleinden te verlengen. De extra kosten van de verlenging komen daarbij volledig voor eigen rekening.

Van een buitenlandse dienstreis anders dan aan een instelling van de Europese Unie of ten behoeve van een internationale commissie en reguliere werkzaamheden, wordt een verslag opgesteld dat wordt voorgelegd aan Gedeputeerde Staten.

5.8 De provinciesecretaris legt een register aan van gemaakte buitenlandse dienstreizen. Voor elk van de gedeputeerden wordt in het register in ieder geval aangegeven wat het doel, de bestemming en de duur van de buitenlandse dienstreis is geweest en wat daarvan de kosten waren voor de provincie. Het register is openbaar en digitaal beschikbaar. De provinciesecretaris draagt zorg voor het beheer van het register en voor de actualiteit daarvan.

5.9 Een gedeputeerde declareert geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed.

5.10 Naast hetgeen wettelijk is geregeld is gebruik van voorzieningen en eigendommen van de provincie ten eigen bate of ten bate van derden niet toegestaan.

C. COMMISSARIS VAN DE KONING

5.11. De voorzieningen die door de provincie aan de commissaris van de Koning ter beschikking worden gesteld, moeten transparant zijn en een heldere

verantwoording van de uitgaven mogelijk maken. De financiële en administratieve organisatie is zodanig ingericht dat er vertrouwen kan bestaan in de juistheid en rechtmatigheid van de uitgaven, met heldere procedures over de wijze waarop functionele uitgaven rechtstreeks in rekening worden gebracht of worden gedeclareerd. De commissaris van de Koning houdt zich aan de regels en procedures die met het oog hierop ter zake voor hem gelden.

- 5.12 Buitenlandse dienstreizen van de commissaris van de Koning. De commissaris van de Koning neemt deel aan een dienstreis naar het buitenland op kosten van de provincie nadat vooraf toestemming is verkregen van Gedeputeerde Staten. Een buitenlandse dienstreis houdt in een dienstreis buiten Nederland, Vlaanderen en Brussel.

Gedeputeerde Staten beslissen op grond van de door de commissaris van de Koning verkregen informatie over het doel van de dienstreis naar het buitenland, de bijbehorende overwegingen, de samenstelling van het gezelschap, de geraamde kosten. Het provinciale belang van de reis is doorslaggevend voor de besluitvorming. Ook wordt getoetst op het risico van belangenverstrengeling.

Het ten laste van de provincie meereizen van de partner van de commissaris (binnen- en buitenlandse reizen) is niet gebruikelijk en uitsluitend toegestaan als dit op uitnodiging van de ontvangende partij is en nadat vooraf goedkeuring van Gedeputeerde Staten is verkregen. De commissaris van de Koning meldt eveneens als hij voornemens is om de buitenlandse reis voor privédoeleinden te verlengen. De extra kosten van de verlenging komen daarbij volledig voor eigen rekening.

Van een buitenlandse dienstreis anders dan aan een instelling van de Europese Unie of ten behoeve van een internationale commissie en reguliere werkzaamheden, wordt een verslag opgesteld dat wordt voorgelegd aan Gedeputeerde Staten.

- 5.13 De provinciesecretaris legt een register aan van de door de commissaris van de Koning gemaakte buitenlandse dienstreizen. In het register wordt in ieder geval aangegeven wat het doel, de bestemming en de duur van de buitenlandse dienstreis is geweest en wat daarvan de kosten waren voor de provincie. Het register is openbaar en digitaal beschikbaar. De provinciesecretaris draagt zorg voor het beheer van het register en voor de actualiteit daarvan.

- 5.14 De commissaris van de Koning declareert geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed.

- 5.15 Naast hetgeen wettelijk is geregeld is gebruik van voorzieningen en eigendommen van de provincie ten eigen bate of ten bate van derden niet toegestaan.

6 Uitvoering gedragscode

A . STATENLEDEN

- 6.1. In gevallen waarin de bepalingen van de gedragscode voor het statenlid niet voorzien of deze bepalingen niet eenduidig zijn vindt bespreking plaats in de

commissie integriteit .

- 6.2. Indien een concrete integriteitskwestie speelt waarbij sprake is van twijfel over de uitleg of strekking van deze gedragscode of van regelingen voor zover die integriteitsaspecten in zich hebben, maakt het statenlid zijn twijfel kenbaar aan de griffier. Deze kan hierover de commissaris van de Koning en de commissie integriteit consulteren. De commissaris van de Koning, onderscheidenlijk de commissie integriteit kan de aangelegenheid voor de algemene lijn ter bespreking voorleggen aan Provinciale Staten.

B. GEDEPUTEERDEN

- 6.3 In gevallen waarin de bepalingen van de gedragscode voor de gedeputeerde niet voorzien of deze bepalingen niet eenduidig zijn vindt bespreking plaats in de vergadering van gedeputeerde staten.
- 6.4 Indien een concrete integriteitskwestie speelt waarbij sprake is van twijfel over de uitleg of strekking van deze gedragscode of van regelingen voor zover die integriteitsaspecten in zich hebben, maakt de gedeputeerde zijn twijfel kenbaar aan de provinciesecretaris. Hij consulteert zo nodig hierover de commissaris van de Koning. De commissaris van de Koning kan deze aangelegenheid voor de algemene lijn ter bespreking voorleggen aan gedeputeerde staten.

C. COMMISSARIS VAN DE KONING

- 6.5 In gevallen waarin de bepalingen van de gedragscode voor de commissaris van de Koning niet voorzien of deze bepalingen niet eenduidig zijn vindt bespreking plaats in de vergadering van gedeputeerde staten.
- 6.6 Indien een concrete integriteitskwestie speelt waarbij sprake is van twijfel over de uitleg of strekking van deze gedragscode of van regelingen voor zover die integriteitsaspecten in zich hebben, maakt de commissaris van de Koning zijn twijfel kenbaar aan de provinciesecretaris. Hij consulteert zo nodig hierover het Presidium. De commissaris van de Koning kan deze aangelegenheid voor de algemene lijn ter bespreking voorleggen aan gedeputeerde staten.

7 Contactpersoon integriteit

A. STATENLEDEN

- 7.1 De Commissaris van de Koning en de griffier zijn contactpersoon integriteit en vormen in die hoedanigheid een aanspreekpunt voor zowel algemene, als op een statenlid toegespitste integriteitskwesties.
- 7.2 De contactpersoon integriteit heeft tot taak:
- a. het geven van informatie en advies aan een statenlid dat hem raadpleegt over een vermoede of daadwerkelijke misstand, dan wel over een dilemma op het terrein van integriteit;

- b. het informeren van een statenlid over de verschillende mogelijkheden die er zijn om de problemen, ontstaan in verband met een integriteitcasus, tot een oplossing te brengen;
- c. het op verzoek van een statenlid als melder van een vermoede of daadwerkelijke misstand begeleiden van deze melder bij het doorlopen van de procedure teneinde deze melding goed af te wikkelen;
- d. het op verzoek van een statenlid als melder van een vermoede of daadwerkelijke misstand al dan niet vertrouwelijk indienen van de melding;
- e. het indien nodig en mogelijk verlenen van nazorg aan een statenlid dat een integriteitcasus heeft gemeld. De contactpersoon integriteit kan betrokkene verwijzen naar interne of externe deskundigen.

7.3 De contactpersoon integriteit besteedt uiterste zorg aan de vertrouwelijke behandeling van gegevens waarvan hij kennis heeft genomen uit hoofde van zijn functie.

7.4 De contactpersoon integriteit heeft een geheimhoudingsplicht en onderneemt geen activiteiten zonder toestemming van het statenlid dat zich met een integriteitcasus tot hem heeft gewend. Indien de contactpersoon integriteit op de hoogte wordt gebracht van misdrijven waarvoor op grond van artikel 160 en 162 Wetboek van Strafvordering een aangifteplicht bestaat, doet hij daarvan onverwijld aangifte. Hij consulteert vooraf vertrouwelijk de commissaris van de Koning over de aangifte.

7.5 De geheimhoudingsplicht eindigt niet bij het beëindigen van de functie van contactpersoon integriteit.

B. GEDEPUTEERDEN

7.6 De provinciesecretaris is contactpersoon integriteit en vormt in die hoedanigheid een aanspreekpunt voor zowel algemene, als op een individuele gedeputeerde toegespitste integriteitskwesties.

7.7 De contactpersoon integriteit heeft tot taak:

- a. het geven van informatie en advies aan een gedeputeerde die hem raadpleegt over een vermoede of daadwerkelijke misstand, dan wel over een dilemma op het terrein van integriteit;
- b. het informeren van een gedeputeerde over de verschillende mogelijkheden die er zijn om de problemen, ontstaan in verband met een integriteitcasus, tot een oplossing te brengen;

- c. het op verzoek van een gedeputeerde als melder van een vermoede of daadwerkelijke misstand begeleiden van deze melder bij het doorlopen van de procedure teneinde deze melding goed af te wikkelen;
  - d. het op verzoek van een gedeputeerde als melder van een vermoede of daadwerkelijke misstand al dan niet vertrouwelijk indienen van de melding;
  - e. het indien nodig en mogelijk verlenen van nazorg aan een gedeputeerde die een integriteitcasus heeft gemeld. De contactpersoon integriteit kan betrokkene verwijzen naar interne- of externe deskundigen.
- 7.8 De contactpersoon integriteit besteedt uiterste zorg aan de vertrouwelijke behandeling van gegevens waarvan hij kennis heeft genomen uit hoofde van zijn functie.
- 7.9 De contactpersoon integriteit heeft een geheimhoudingsplicht en onderneemt geen activiteiten zonder toestemming van de gedeputeerde die zich met een integriteitcasus tot hem heeft gewend. Indien de contactpersoon integriteit op de hoogte wordt gebracht van misdrijven waarvoor op grond van artikel 160 en 162 Wetboek van Strafvordering een aangifteplicht bestaat, doet hij daarvan onverwijld aangifte. Hij consulteert vooraf vertrouwelijk de commissaris van de Koning over de aangifte.
- 7.10 De geheimhoudingsplicht eindigt niet bij het beëindigen van de functie van contactpersoon integriteit.

C. COMMISSARIS VAN DE KONING

- 7.11 De provinciesecretaris is contactpersoon integriteit en vormt in die hoedanigheid een aanspreekpunt voor zowel algemene, als op de commissaris van de Koning toegespitste integriteitskwesties.
- 7.12 De contactpersoon integriteit heeft tot taak:
- a. het geven van informatie en advies aan de commissaris van de Koning die hem raadpleegt over een vermoede of daadwerkelijke misstand, dan wel over een dilemma op het terrein van integriteit;
  - b. het informeren van de commissaris van de Koning over de verschillende mogelijkheden die er zijn om de problemen, ontstaan in verband met een integriteitcasus, tot een oplossing te brengen;
  - c. het op verzoek van de commissaris van de Koning als melder van een vermoede of daadwerkelijke misstand begeleiden van deze melder bij het doorlopen van de procedure teneinde deze melding goed af te wikkelen;

- d. het op verzoek van de commissaris van de Koning als melder van een vermoede of daadwerkelijke misstand al dan niet vertrouwelijk indienen van de melding;
- e. het indien nodig en mogelijk verlenen van nazorg aan de commissaris van de Koning die een integriteitcasus heeft gemeld. De contactpersoon integriteit kan betrokkene verwijzen naar interne of externe deskundigen.

7.13 De contactpersoon integriteit besteedt uiterste zorg aan de vertrouwelijke behandeling van gegevens waarvan hij kennis heeft genomen uit hoofde van zijn functie.

7.14 De contactpersoon integriteit heeft een geheimhoudingsplicht en onderneemt geen activiteiten zonder toestemming van de commissaris van de Koning die zich met een integriteitcasus tot hem heeft gewend. Indien de contactpersoon integriteit op de hoogte wordt gebracht van misdrijven waarvoor op grond van artikel 160 en 162 Wetboek van Strafvordering een aangifteplicht bestaat, doet hij daarvan onverwijld aangifte. Hij consulteert vooraf vertrouwelijk de commissaris van de Koning over de aangifte.

7.15 De geheimhoudingsplicht eindigt niet bij het beëindigen van de functie van contactpersoon integriteit.

8 Commissie integriteit

- 8.1 Provinciale staten stellen een Commissie Integriteit in, hierna genoemd: de commissie.
- 8.2 De commissie vervult een ambassadeursrol voor het thema integriteit voor politieke ambtsdragers, zorgt voor het periodiek bespreekbaar maken en evalueren van het thema en vormt een aanspreekpunt voor niet op een individuele persoon toegespitste integriteitkwesities aangaande politiek ambtsdragers.
- 8.3 De commissie kan integriteitkwesities van algemene aard ter bespreking voorleggen aan de vergadering van provinciale staten.
- 8.4 De voorzitter en de leden van de commissie zijn lid van provinciale staten. De commissie wordt aangevuld met de griffier en de commissaris van de Koning.
- 8.5 Provinciale staten stellen nadere regels vast omtrent de samenstelling en werkwijze van de commissie.

Aldus vastgesteld in de vergadering van Provinciale Staten van 13 februari 2015.

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

Drs. P. Joosse, griffier

Uitgegeven 5 oktober 2015

De secretaris, A.W. Smit

Bijlage 15

Provincie Zeeland - Vaststellen van de Gedragscode ambtelijke integriteit Provincie Zeeland 2016

Besluit van gedeputeerde staten van Zeeland d.d. 12 juli 2016, kenmerk 16010139, houdende vaststelling van de Gedragscode ambtelijke integriteit Provincie Zeeland 2016, onder gelijktijdige intrekking van de Handreiking gedragscode provinciale ambtenaren.

Gedeputeerde staten van Zeeland,

- overwegende dat naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Wet Huis voor Klokkenluiders per 1 juli 2016, aangesloten wordt bij het van CAP naar CAPto-traject waarin de Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling Provincies (CAP) wordt hertaald;
- dat in verband daarmee de vigerende Handreiking gedragscode provinciale ambtenaren als uitvoeringregeling van de CAP wordt ingetrokken;
- dat de Provincie op grond van de Ambtenarenwet en de CAP onder meer verplicht is integriteitsbeleid en een gedragscode voor provinciale ambtenaren vast te stellen;
- dat dit integriteitsbeleid in de vorm van een gedragscode voor provinciale ambtenaren thans opnieuw wordt vastgesteld als separate decentrale regelgeving ter nadere uitvoering van de verplichtingen uit de Ambtenarenwet en de CAP, met als titel: Gedragscode ambtelijke integriteit Provincie Zeeland 2016;
- dat de inhoud van de vigerende Handreiking gedragscode provinciale ambtenaren ongewijzigd blijft, doch in verband met een betere kenbaarheid de citeertitel wijzigt;
- gelet op de Algemene wet bestuursrecht;

BESLUITEN VAST TE STELLEN

Artikel I

Gedragscode ambtelijke integriteit Provincie Zeeland 2016

1. Inleiding

De overheid is er voor de burgers. Zij verkeert vaak in een monopolypositie: de burger die iets wil of juist niet wil, kan niet om de overheid heen. Dit stelt hoge eisen aan de kwaliteit van de overheid en van degenen die daarin werkzaam zijn. Integriteit is daarvan een wezenlijk onderdeel. Als gevolg van allerlei maatschappelijke ontwikkelingen kan de integriteit onder druk komen te staan. Te noemen zijn de toenemende complexiteit van de samenleving en van het openbaar bestuur, de steeds sterkere verstrengeling van het publieke en private domein, de agressieve lobby vanuit de samenleving en het opleggen van bedrijfseconomische normen aan het overheidsmanagement.

Voor het adequaat functioneren van de overheid zijn gezaghebbende bestuurders noodzakelijk. Bestuurders die het vertrouwen genieten van de burgers omdat ze deskundig, gedreven en integer zijn. Dit geldt ook voor de commissaris van de Koning, de gedeputeerden en de statenleden. De provincies hebben de nodige inspanningen geleverd om de bestuurlijke integriteit te versterken. Hetzelfde geldt voor de gemeenten. Het IPO, de VNG en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) hebben ter stimulering en ondersteuning de provincies en gemeenten een handreiking voor de bestuurlijke integriteit aangeboden. In die handreiking wordt voor een aantal onderwerpen aangegeven wat de integriteitsrisico's zijn en hoe daarmee kan worden omgegaan. De handreiking bevat een groot aantal aanbevelingen en als bijlage is een model voor gedragsregels opgenomen.

Voor de provinciale ambtenaren is er op het punt van integriteit het nodige geregeld in onder meer de Ambtenarenwet en de rechtspositie. De Ambtenarenwet verplicht de provincies onder meer om een gedragscode voor hun personeel op te stellen. Sociale partners in het SPA geven hoge prioriteit aan een verdere versterking van de integriteit en onderschrijven het belang van de handreiking integriteit voor de provinciale bestuurders. Hierin staat ook veel dat ook voor provinciale ambtenaren van belang is.

De handreiking richt zich primair op werknemers in provinciale dienst. Vanzelfsprekend zullen gedragsregels inzake integriteit ook moeten gelden voor hen die bij de provincie anders dan in dienstverband werkzaam zijn (uitzendkrachten, gedetacheerden). De provincies moeten ervoor zorgen dat dit steeds goed is geregeld. Integriteit is echter meer dan gedragsregels. Integriteit is in de eerste plaats een kwestie van mentaliteit en bewustwording. Net als de bestuurders moeten ook de provinciale ambtenaren zich er permanent van bewust zijn dat zij voor de gemeenschap werken en uit gemeenschapsgeld worden betaald.

De handreiking integriteit bestuurders benadrukt daarnaast het grote belang van een goede organisatie van het integriteitsbeleid en van de ontwikkeling van integriteitsmanagement. Bij een goed integriteitsbeleid hoort een organisatieproces dat kwetsbare plekken in de organisatie opspoorst en zoveel mogelijk afdekt. Integriteit is gediend met een transparante organisatie waarin taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden helder zijn toegedeeld (waar nodig met functiescheiding en/of functieroulatie) en die een sluitend systeem van controle en verantwoording kent. Een goede administratieve organisatie is daarbij van groot belang. Maatregelen op dit terrein zullen in elke provincie afzonderlijk moeten worden getroffen en passen bij een eigen organisatiestructuur en cultuur.

De gedragscode voor ambtenaren bevat normen en waarden waaraan de provinciale organisatie en de daarin werkende ambtenaren zich dienen te houden. De ambtenaren zijn op de naleving van de gedragscode aanspreekbaar. De gedragscode bestaat uit drie paragrafen.

Paragraaf 1 beschrijft een aantal kernbegrippen van integriteit en plaatst daarmee het vraagstuk in een breder kader. Zij vormen als het ware de algemene uitgangspunten voor de gedragscode.

Paragraaf 2 bevat de feitelijke gedragsregels, waarbij een aantal thema's wordt onderscheiden.

Paragraaf 3 bevat een opsomming van bestaande wettelijke en rechtspositionele gedragsregels die betrekking hebben op de ambtelijke integriteit. In samenhang met deze handreiking hebben sociale partners in het SPA ook afspraken gemaakt over een procedure voor het melden van misstanden binnen de provinciale organisatie en de bescherming van de ambtenaar die vermoedens van misstanden volgens die procedure heeft gemeld. Deze procedure sluit aan op de Wet Huis voor de Klokkenluiders en maakt als Bijlage 3 integraal onderdeel uit van de CAP.

2. Gedragscode ambtelijke integriteit

Paragraaf 1 Kernbegrippen van ambtelijke integriteit

Provinciale ambtenaren stellen bij hun handelen de kwaliteit van de provinciale dienstverlening centraal. Integriteit is daarvoor een belangrijke voorwaarde. De belangen van de provincie, en in het verlengde daarvan de belangen van de burgers, zijn het primaire richtsnoer. Ambtelijke integriteit houdt in dat de verantwoordelijkheid die met de functie samenhangt wordt aanvaard en dat er de bereidheid is om daarover rekenschap af te leggen. Een aantal kernbegrippen is daarbij leidend een plaatst de ambtelijke integriteit in een breder perspectief.

- **Dienstbaarheid**
Het handelen van een ambtenaar is altijd volledig gericht op het belang van de provincie en op de organisaties en burgers die daar onderdeel van uitmaken;
- **Professionaliteit**
Ambtenaren zijn vakmensen op hun terrein. Zij beschikken over de juiste kennis en vaardigheden en weten met nieuwe situaties om te gaan. Zij houden hun vak bij en nemen waar nodig initiatief;
- **Onafhankelijkheid**
Het handelen van een ambtenaar wordt gekenmerkt door onpartijdigheid, dat wil zeggen dat geen vermenging optreedt met oneigenlijke belangen en dat ook iedere schijn van een dergelijke vermenging wordt vermeden;
- **Verantwoordelijkheid**
De ambtenaar krijgt en neemt de verantwoordelijkheid die bij zijn functie past en is bereid daarvoor verantwoording af te leggen aan collega's, leidinggevenden, provinciebestuur en de burger;
- **Betrouwbaarheid**
Op een ambtenaar moet men kunnen rekenen. Die houdt zich aan zijn afspraken. Kennis en informatie waarover hij uit hoofde van zijn functie beschikt, wendt hij aan voor het doel waarvoor die zijn gegeven;
- **Zorgvuldigheid**
Het handelen van een ambtenaar is zodanig dat alle organisaties en burgers op gelijke wijze en met respect worden bejegend en dat belangen van partijen op correcte wijze worden afgewogen.

Deze kernbegrippen zijn de toetssteen voor de hierna volgende gedragsafspraken. Gedragingen moeten aan deze kernbegrippen kunnen worden getoetst.

Paragraaf 2 Gedragsregels ambtelijke integriteit

1. Algemene bepalingen

- 1.1 De gedragscode is openbaar.
- 1.2. De ambtenaar ontvangt bij indiensttreding een exemplaar van de gedragscode.
- 1.3. In gevallen waarin de gedragscode niet voorziet of waarbij toepassing niet eenduidig is, beslissen gedeputeerde staten.

2. Aannemen van geschenken en giften

- 2.1. Geschenken en giften worden nooit aangenomen in ruil voor een tegenprestatie.
- 2.2. Geschenken en giften die een ambtenaar uit hoofde van zijn functie ontvangt, worden gemeld en geregistreerd en zijn eigendom van de provincie. Er wordt een provinciale bestemming voor gezocht.
- 2.3. Geschenken en giften die een waarde vertegenwoordigen van minder dan € 50, kan de ambtenaar in afwijking van punt 2.2 behouden. Zij worden wel gemeld.
- 2.4. Geschenken en giften – van welke waarde dan ook – worden niet op het huisadres ontvangen. Indien dit toch is gebeurd wordt dit aan de leidinggevende gemeld en wordt een beslissing genomen over de bestemming van het geschenk of de gift.
- 2.5. Geschenken en giften worden niet geaccepteerd zolang overleg- en onderhandelingsituaties gaande zijn.

3. Excursies, werkbezoeken, studiereizen, congressen en evenementen

- 3.1 Excursies, werkbezoeken, studiereizen en congressen moeten functioneel zijn en in het belang van de provincie. Voor evenementen zal dat niet steeds een voorwaarde kunnen zijn. Hier geldt als regel dat meerdere personen of instanties moeten zijn uitgenodigd zodat de openheid gegarandeerd wordt
- 3.2 Uitnodigingen worden nooit aanvaard in ruil voor een tegenprestatie.
- 3.3 Er moet vooraf toestemming zijn verleend.
- 3.4 De uitnodiging moet binnen de grenzen van de redelijkheid liggen.
- 3.5 De provincie betaalt in ieder geval de reis- en verblijfkosten.
- 3.6 Uitnodigingen worden vermeden zolang overleg- en onderhandelingsituaties gaande zijn.

4. Lunches, diners en recepties

- 4.1. Lunches, diners en receptie moeten functioneel zijn.
- 4.2. Uitnodigingen worden nooit aanvaard in ruil voor een tegenprestatie.
- 4.3. Uitnodigingen worden gemeld, zo mogelijk vooraf.
- 4.4. Bij lunches en diners moet waar mogelijk sprake zijn van wederkerigheid (bijvoorbeeld om de beurt betalen).
- 4.5. Uitnodigingen worden vermeden zolang overleg- en onderhandelingsituaties gaande zijn.

5. Verrichten van incidentele diensten voor derden in werktijd (houden van presentatie of lezing e.d.)

- 5.1 Verzoeken aan ambtenaren om incidenteel in werktijd diensten voor derden te verrichten worden vooraf ter goedkeuring voorgelegd.
- 5.2 Vergoedingen als blijk van waardering in de vorm van cadeaubonnen, flessen wijn e.d., voor zoveel de waarde daarvan niet meer is dan € 50, mogen worden behouden.
- 5.3 Vergoedingen en geldbedragen komen ten goede van de provincie voor zoveel die meer dan € 50 bedragen.

Artikel 6. Draaideurconstructies

Ambtenaren kunnen, anders dan bij hoge uitzondering, niet worden ingehuurd om tegelijkertijd als externe voor de provincie werkzaamheden te verrichten. Voormalige provinciale ambtenaren worden niet binnen twee jaar na ontslag ingehuurd voor het verrichten van provinciale werkzaamheden.

Paragraaf 3 Bestaande wettelijke en rechtspositionele gedragsregels inzake integriteit

Ambtenaren kunnen, anders dan bij hoge uitzondering, niet worden ingehuurd om tegelijkertijd als externe voor de provincie werkzaamheden te verrichten. Voormalige provinciale ambtenaren worden niet binnen twee jaar na ontslag ingehuurd voor het verrichten van provinciale werkzaamheden.

Paragraaf 3 Bestaande wettelijke en rechtspositionele gedragsregels inzake integriteit

Een groot aantal gedragsregels die van belang zijn in verband met de integriteit van de provinciale ambtenaar is neergelegd in wettelijke en rechtspositionele voorschriften.

Wetboek van Strafrecht

- verduistering (artikel 359);
- vervalsing (artikel 360);
- verduistering, beschadiging, vernieling van akten, bewijsmateriaal, bescheiden e.d. (artikel 361);
- fraude en corruptie (artikelen 362 en 363).

Wetboek van Strafvordering

Verder kan worden genoemd de verplichting voor de ambtenaar om aangifte te doen van misdrijven (artikel 162)

Ambtenarenwet

In de Ambtenarenwet zijn diverse zaken ten aanzien van de integriteit geregeld:

1. De Ambtenarenwet bevat de algemene verplichting voor provincies en hun medewerkers om zich te gedragen als een goed werkgever, onderscheidenlijk een goed ambtenaar;
2. De provincies moeten daarnaast:
  - een integriteitsbeleid voeren dat is ingebed in het personeelsbeleid, o.a. via functioneringsgesprekken, werkoverleg, scholing en vorming;
  - een gedragscode integriteit opstellen;
  - het (jaarlijks) afleggen van verantwoording aan provinciale staten over het gevoerde integriteitsbeleid en over de gedragscode regelen.
3. De provincies moeten ook:
  - de verplichte eed of belofte voor ambtenaren bij hun aanstelling regelen; en
  - voorschriften vaststellen over verbod, melding, registratie en openbaarmaking van nevenwerkzaamheden van hun ambtenaren, alsmede over verbod van financiële belangenverstrengeling en over melding van hun financiële belangen.
4. Verder verplicht de Ambtenarenwet provincies om een procedure vast te stellen voor de melding van vermoedens van misstanden in de organisatie en biedt de Ambtenarenwet de "klokkenluider" rechtsbescherming.
5. Tenslotte is in de Ambtenarenwet geregeld dat de ambtenaar verplicht is tot geheimhouding van hetgeen hem in verband met zijn functie ter kennis is gekomen, voor zover die verplichting uit de aard der zaak volgt.

Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling Provincies (CAP)

In meer algemene zin is geregeld dat de provincie en de ambtenaren verplicht zijn zich als een goed werkgever en een goed ambtenaar te gedragen, dat de ambtenaar verplicht is zich te gedragen naar de maatregelen van orde en dat de ambtenaar disciplinair kan worden gestraft als hij opgelegde verplichtingen niet nakomt of zich overigens aan plichtsverzuim schuldig maakt.

Daarnaast is in de CAP, onder meer ter uitvoering van de verplichtingen in de Ambtenarenwet, een aantal specifieke gedragsregels opgenomen. Die hebben betrekking op:

- de melding, registratie en openbaarmaking van nevenwerkzaamheden;
- het verbod om bepaalde nevenwerkzaamheden te verrichten;
- de verplichting om inkomsten uit q.q.-nevenfuncties in de provinciale kas te storten;
- het verbod om deel te nemen aan aannemingen of leveringen ten behoeve van de provincie;
- het verbod tot verzoeken of aannemen van steekpenningen of andere vormen van bevoordeling;
- het verbod ten eigen bate of ten bate van derden diensten te laten verrichten door provinciale ambtenaren;
- provinciale eigendommen te gebruiken of gebruik te maken van kennis uit hoofde van zijn functie;
- de verplichting voor de ambtenaar om bij aanstelling de eed of belofte af te leggen;
- de melding en registratie van financiële belangen; en
- het verbod van financiële belangenverstrengeling.

De hierboven genoemde verboden hebben overigens niet steeds een absoluut karakter. Om te voldoen aan de wettelijke verplichting uit de Wet Huis voor Klokkenluiders, is in de CAP in een bijlage een regeling opgenomen voor het melden van vermoeden van een misstand.

Artikel II

De Uitvoeringsregelingen van de Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling Provincies worden als volgt gewijzigd:

De Handreiking gedragscode provinciale ambtenaren wordt ingetrokken.

Artikel III

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin het is geplaatst.

Aldus besloten in de openbare vergadering van gedeputeerde staten van 12 juli 2016.

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter
A.W. Smit, secretaris

Uitgegeven 15 juli 2016
De secretaris, A.W. Smit

Bijlage 16

WOENSDAG 8 JULI 2015, 16:26

DEEL DIT ARTIKEL:

'Gedeputeerden hebben geen fout verleden'

Het integriteitsonderzoek dat de provincie heeft laten doen naar de vier gedeputeerde vanaf vrijdag het nieuwe dagelijks provinciebestuur vormen, is afgerond. De uitkomst ze alle vier zonder problemen aan de slag kunnen.

Verklaring Omtrent Gedrag

De nieuwe gedeputeerden zijn Jo-Annes de Bat (CDA), Carla Schönknecht (VVD), Harry van der (SGP) en Ben de Reu (PvdA). Ze hebben allemaal een Verklaring Omtrent Gedrag gekregen, een document waaruit blijkt dat hun gedrag in het verleden geen bezwaar vormt voor hun nieuwe fu

Financiële belangen

Ook hebben ze alle vier een uittreksel van de het Bureau Krediet Registratie ingeleverd. De provi heeft daarna onderzoek gedaan naar financiële belangen van de provincie die raakvlakken kunn hebben met die van de nieuwe gedeputeerden.

Gedrag social media

Verder heeft een extern bureau onderzoek gedaan naar registraties in het Handelsregister van de van Koophandel en het gedrag van de nieuwe bestuurders op social media. Daarna zijn gesprek gevoerd met alle vier de politici, waarbij ook de gedragscode voor bestuurders en de regels voo declaraties besproken.

Integriteit

Uit het onderzoek is niets naar voren gekomen wat de integriteit van de toekomstige bestuurder twijfel trekt. De uitkomsten van het onderzoek zijn te lezen in een brief die commissaris van de K Han Polman naar Provinciale Staten heeft gestuurd.

Installatie

Het nieuwe dagelijks provinciebestuur wordt vrijdag geïnstalleerd.

CORRECTIE |

ANDEREN LEZEN OOK

AANBEVOLEN DOOR

Bijlage 17

DINSDAG 14 NOVEMBER 2017, 18:48

DEEL DIT ARTIKEL:

Polman: Burgemeesters moeten zorgen voor betrouwbare overheid

Burgemeesters moeten maatregelen nemen om de lokale politiek betrouwbaar te houden. Dat schrijft commissaris van de Koning Han Polman in een brief aan de dertien Zeeuwse burgemeesters. Hij wil dat ze maatregelen nemen om de integriteit van raadsleden en wethouders te bevorderen.

Op dit moment zijn politieke partijen druk op zoek naar mensen voor hun kandidatenlijsten. Polman waarschuwt in zijn brief voor criminelen die raadsleden onder druk kunnen zetten of zelf probeer gemeenteraad te komen. De commissaris noemt dat een zorgelijke ontwikkeling die het gezag en imago van lokale bestuur kan aantasten.

“ Wanneer er sprake is van schending van de integriteit, dan schaadt dat niet alleen het imago maar vooral ook het vertrouwen van de burger in de overheid.”

Polman wijst erop dat politieke partijen zelf verantwoordelijk zijn voor de mensen die ze op hun kandidatenlijst plaatsen. Wel adviseert hij de burgemeesters om ruim voor de verkiezingen in gesprek te gaan met fractievoorzitters om het belang van de integriteit van de kandidaten te bespreken.

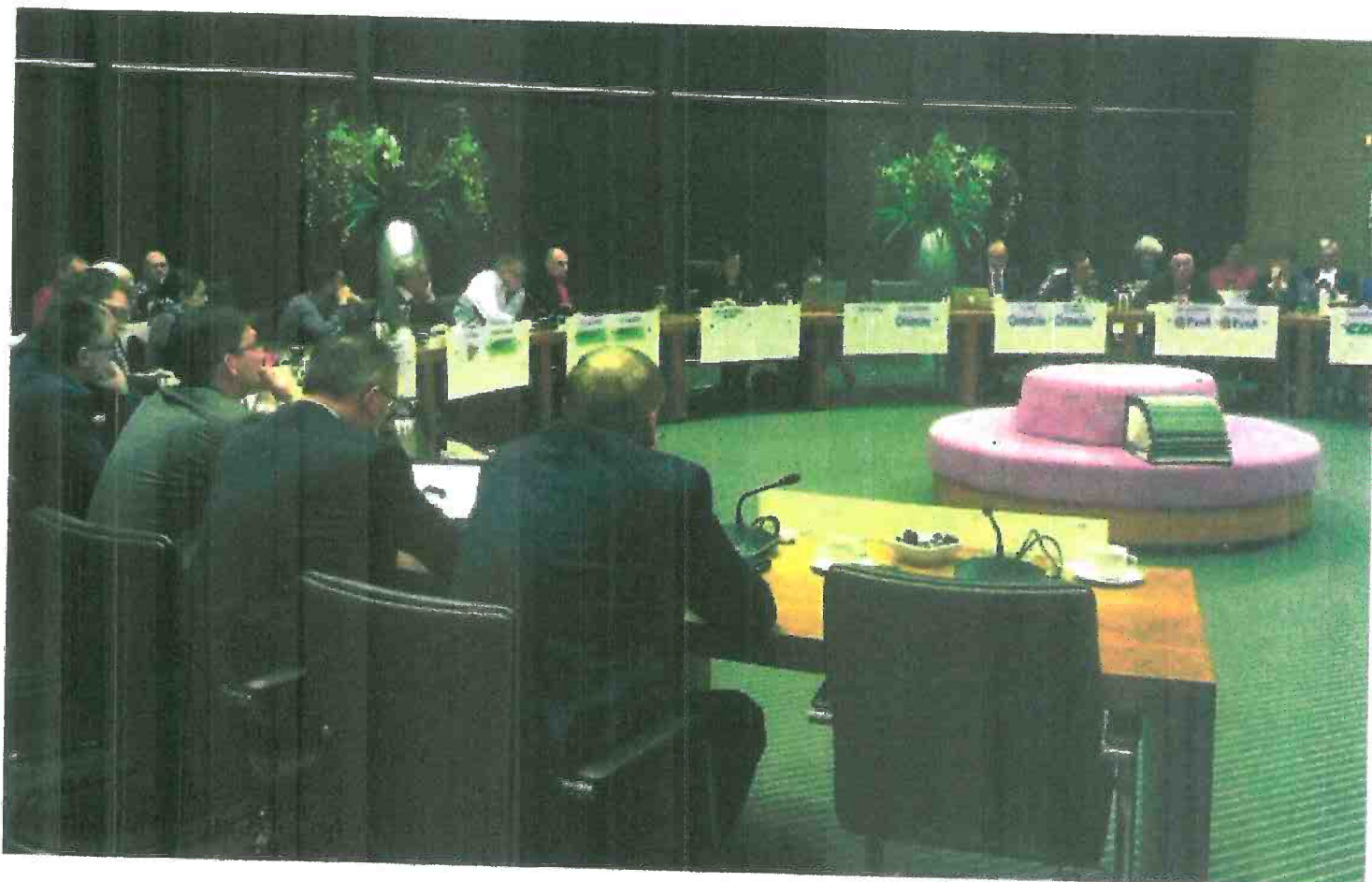
Vertrouwen in de overheid

Volgens Polman is dat namelijk van groot belang. "Integriteit en moreel bewustzijn staan aan de basis van een betrouwbare en geloofwaardige overheid. Wanneer er sprake is van schending van de integriteit, dan schaadt dat niet alleen het imago, maar vooral ook het vertrouwen van de burger in de overheid."

In een toelichting op de brief zegt Polman dat elke politicus weleens een bepaalde vorm van druk ervaart. "Dan heb ik het niet alleen over de onderwereld of de maffia. Maar raadsleden en wethouders nemen ook besluiten over grote projecten waar veel geld mee gemoeid is. Daarbij hebben grote belangen. Ook die kunnen druk uitoefenen en daarin te ver gaan."

Bestuur weerbaar maken

Daarom adviseert hij burgemeesters aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen om maatregelen te nemen die het lokale bestuur weerbaar maken. Als raadsleden of wethouders met een soort problemen te maken krijgen, dan moeten ze weten hoe ze dat bespreekbaar moeten maken. Daarom wil Polman dat de Zeeuwse burgemeesters samen in kaart gaan brengen wat raadsleden moeten doen als het misgaat.

De commissaris van de Koning wil dat burgemeesters samen maatregelen nemen om de integriteit van de overheid te garanderen. Voordat een wethouder wordt benoemd, wil Polman dat kandidaten gescreend worden en dat er een risicoprofiel wordt opgesteld. Daarna zouden burgemeesters in gesprek moeten gaan met de kandidaat over risico's en kwetsbaarheden.

Cursus voor raadsleden

Polman adviseert de burgemeesters om nieuwe raadsleden een cursus te geven waarbij ze leren omgaan met druk van buitenaf. Hij stelt de burgemeesters voor om een introductieprogramma voor raadsleden op te stellen. Daarbij moeten betrouwbaarheid een vast onderdeel worden. In zo'n cursus kan wat Polman betreft ook een gedragscode aan bod komen waarin staat wat raadsleden wel en niet mogen doen.

In de brief benadrukt Polman dat raadsleden en wethouders een voorbeeldfunctie hebben die belangrijk is voor het vertrouwen van de burger in de overheid. Voordat de commissaris van de Koning de brief naar de burgemeesters stuurde, heeft hij eerst uitgebreid met ze gesproken over de integriteit van het bestuur.

Aantrekkelijk voor criminelen

Het is niet de eerste keer dat Polman aandacht vraagt voor het fenomeen waarbij de onderwereld steeds meer invloed krijgt op ons dagelijks leven. In juli waarschuwde hij al in een brief aan Provinciale Staten dat Zeeland wel erg aantrekkelijk is voor criminelen. Dat was eerder al de conclusie van een onderzoek van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC).

Door de krimp staan er veel huizen en loodsen leeg die goedkoop gekocht kunnen worden door criminelen. Daarbij is Zeeland erg dunbevolkt en uitgestrekt en is er relatief weinig overheid. Dat enkele factoren die Zeeland interessant maken voor criminelen. Bovendien kan er via het water en havens makkelijk drugs of andere smokkelwaar worden vervoerd. Volgens de onderzoekers zijn Brabantse criminelen al bezig om hun zaken naar Zeeland verplaatsen.

Lees ook:

- Zeeland uitermate geschikt voor criminelen
- Bergmann: 'Niet zwichten voor criminelen'
- Politie: Criminaliteit dringt door tot in sportclubs

CORRECTIE |

ANDEREN LEZEN OOK

AANBEVOLEN DOOR

Advertentie

ZonnepaneelExperts

Nieuwe ontdekking over zonnepanelen zorgt voor prijsdoorbraak

Aangehouden vrouw (44)

langer vast in vermissingszaak
Ichelle

Advertentie

De nieuwe Kia Picanto

Je rijdt de Kia Picanto vanaf per maand met Kia Private I

Advertentie

Actievoerders in witte pakken roepen vooral verwarring op in Middelburg

Nuubu

De Japanse manier om uw lichaam volledig te ontgiften

Martin zit in extreme k Texas: stroom is uitgev waterleidingen zijn bev

Bijlage 18

Zoek op trefwoord, titel of auteur

ZOEK

Regio wijzigen Zeeuws nieuws Zeeuws-Vlaanderen Walcheren Bevelanden

▲ Han Polman. © Lex de Meester

Polman waarschuwt burgemeesters voor ondermijning

MIDDELBURG - Commissaris van de koning Han Polman wil dat de integriteit van Zeeuwse bestuurders is gegarandeerd. Hij heeft alle burgemeesters in een brief gevraagd ten minste een aantal maatregelen te nemen tegen criminele ondermijning.

Ernst Jan Rozendaal 14-11-17, 19:34

0 REACTIES

Op basis van een screening moet een risicoprofiel worden opgesteld van kandidaat-wethouders. Daarover moet ook met ze worden gesproken. Voor raadsleden moeten trainingen en workshops over integriteit worden georganiseerd. Verder moeten er afspraken komen over wat te doen als er vermoedens bestaan dat er een verdachte invloed wordt uitgeoefend op raadsleden of bestuurders.

De brief is geschreven met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen in maart. Partijen kiezen zelf hun kandidaten, beseft Polman, maar hij vraagt de burgemeesters ook in gesprek te gaan met de voorzitters van de politieke partijen en daarbij het belang van integriteit te onderstrepen.

'Integriteit en moreel bewustzijn staan aan de basis van een betrouwbare en geloofwaardige overheid', aldus Polman.

0 REACTIES

[Login en plaats je reactie...](#)

LEES MEER

A graphic for a live news update. It features the text 'LIVE NIEUWS UPDATE' in white, bold, sans-serif font. A blue play button icon is positioned over the 'I' in 'LIVE'. The background is dark green with vertical wood-grain patterns. Three red L-shaped corner brackets are placed around the text: one at the top-left, one at the top-right, and one at the bottom-right.

LIVE
NIEUWS
UPDATE

• Live

Bijlage 19

DINSDAG 6 MAART 2018, 18:35

DEEL DIT ARTIKEL:

'Vriendjespolitiek ligt op de loer in Zeeland'

Volksvertegenwoordigers moeten juist in een kleine provincie als Zeeland extra op hun integriteit letten. Dat zegt commissaris van de Koning Han Polman in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart.

Polman zegt dat volksvertegenwoordigers juist in een kleine provincie als Zeeland zich extra bev moeten zijn van hun rol en verantwoordelijkheid. "Ze moeten besluiten nemen in het algemeen b Dan kun je dus niet je eigen belang voorop stellen. Of een vereniging voortrekken omdat je daar

lid van bent. Of harder lopen voor iemand omdat je die toevallig kent."

Vorig jaar heeft Polman afspraken gemaakt met de Zeeuwse burgemeesters over integriteit. Dat om de toetsing van wethouders voor ze benoemd worden en gesprekken met potentiële raadsleden. Doel van die gesprekken is dat volksvertegenwoordigers zich bewust zijn van hun rol en verantwoordelijkheden.

Ben ik nou gek?

De commissaris van de Koning vindt het belangrijk dat er bij Zeeuwse overheden een cultuur is van iedereen die zich onder druk gezet voelt daarover in gesprek kan gaan. "Je moet het in openheid bespreken als je denkt: Ben ik nou gek of word ik onder druk gezet?"

Melse en Van den Berg onder vuur

Op dit moment liggen twee Zeeuwse wethouders onder vuur vanwege integriteitskwesties. Het gaat om Jaap Melse in Veere en Wout van den Berg in Schouwen-Duiveland. Polman wil niet op die kwestie ingaan. "Gemeenten zijn volgens hem mans genoeg om die kwesties zelf op te lossen. Het is wel belangrijk om voor duidelijkheid te zorgen als er twijfels zijn. Dat is een teken van kracht."

CORRECTIE |

ANDEREN LEZEN OOK

ZonnepaneelExperts

Nieuwe ontdekking over zonnepanelen zorgt voor prijsdoorbraak

Schaatsen op natuurijs? Hier moet je nu zijn!

De Kia Niro Hybrid

Vanaf € 399 met Kia Private Garantie van nog meer zekerheid

Bijlage 20

Waar

Zoek op trefwoord, titel of auteur

ZOEK

Regio wijzigen Zeeuws nieuws Zeeuws Vlaanderen Walcheren Bevelanden

▲ Commissaris van de koning Han Polman. © Lex de Meester

Polman: 'Screening voor alle Zeeuwse wethouders'

MIDDELBURG - Alle Zeeuwse gemeenten gaan hun nieuwe wethouders uitgebreider screenen. Dat zegt commissaris van de koning Han Polman.

Ernst Jan Rozendaal 20-03-18, 14:31

0 REACTIES

Hij reageert daarmee op de brief die minister Kajsa Ollongren gisteren naar de Tweede Kamer

heeft gestuurd. Daarin schrijft ze dat kandidaat-wethouders in de toekomst zonder Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) niet aan de slag mogen. Ook moeten ze slagen voor een nieuwe basistoets integriteit.

„In Zeeland is al met de gemeenten afgesproken dat ze dat allemaal gaan doen", verklaart Polman. Hij heeft vorig jaar een brief gestuurd naar alle burgemeesters. Daarin werd ze gevraagd alert te zijn op de integriteit van hun raadsleden en bestuurders. Ook werd geadviseerd een risicoprofiel op te stellen van kandidaat-wethouders.

„Alle burgemeesters gaan dit oppakken", aldus Polman. „Ze hebben gezegd dat ze de nieuwe wethouders gaan toetsen. De een doet dat met een bureau, de ander doet het met een vragenlijst, maar ze doen het allemaal. Dat is afgesproken."

0 REACTIES

[Login en plaats je reactie...](#)

LILICLOTH Up to **49% OFF** [Shop Now](#)

[LEES MEER](#)